

2013

Komunitný plán sociálnych služieb mestskej časti Bratislava - Vajnory

Spracovateľ:

MONTARRY n.o.

Vážení spoluobčania,

Vajnory patria k najrýchlejšie sa rozvíjajúcim mestským častiam. Výstavbou nových rodinných domov pribúdajú noví obyvatelia, ktorí vytvárajú nové vzťahy a nové komunity. Vajnory, niekdajšia vinohradnícko – roľnícka dedina je však veľmi ovplyvňovaná blízkosťou mesta, je jeho súčasťou. Chodíme tam za prácou, vzdelaním, či kultúrou, ale zároveň sa snažíme zachovávať tradičný ráz dediny v meste. Zmena z tradičnej dediny kladie pred samosprávu nové úlohy aj vo sfére sociálnych služieb, ktorá je pre kvalitu života mimoriadne dôležitá.

Preto som veľmi rád, že sa Vám dostáva do rúk Komunitný plán sociálnych služieb mestskej časti Bratislava – Vajnory 2013. Komunitný plán je programovým dokumentom našej obce v oblasti rozvoja sociálnych služieb, sú v ňom zachytené ciele, opatrenia a konkrétne aktivity na zabezpečenie rozvoja sociálnych služieb pre našich obyvateľov.

Tento rozsiahly dokument je výsledkom spolupráce odborníkov v oblasti sociálnych služieb - zhotoviteľa, zamestnancov miestneho úradu, poskytovateľov sociálnych služieb a v neposlednom rade aj Vás, občanov, ktorí ste sa formou ankiet, názorov a nápadov podieľali na jeho vytvorení.

Som presvedčený, že komunitný plán bude mať svoje mnohostranné využitie, vďaka nemu budeme vedieť adresnejšie a efektívnejšie využívať finančné prostriedky rozpočtu pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to potrebné a dôležité. Želám si, aby sa komunitný plán stal podkladom pre prácu nielen profesionálov – odborníkov, ale aj pre obyvateľov, ktorí sa zaujímajú o svoje okolie.

Ďakujem všetkým, ktorí sa zúčastnili na príprave komunitného plánu sociálnych služieb mestskej časti Vajnory. Všetkým, ktorí ho budú využívať, želim veľa trpezlivosti, ohľaduplnosti, ľudskosti a empatie, pretože sociálne služby sú aj o pomoci ľuďom, ktorí sú alebo sa ocitnú v nepriaznivej životnej situácii.

*Ing. Ján Mrva
starosta
mestská časť Bratislava – Vajnory*

Podakovanie zhotoviteľa

Ďakujeme obyvateľom mestskej časti Bratislava – Vajnory, organizáciám a záujmovým združeniam pôsobiacim v mestskej časti, zamestnancom miestneho úradu a všetkým, ktorí svojim pozitívnym prístupom, konštruktívnym postojom a aktivitou, námetmi a postrehmi prispeli k tvorbe Komunitného plánu sociálnych služieb mestskej časti Bratislava – Vajnory.

Spracovateľský kolektív:

Ing. Mgr. Jarmila Pagáčová

Mgr. Marta Hokinová

Mgr. Vladislava Baková

Mgr. Boris Hokina – formálna úprava textov

Text neprešiel jazykovou a grafickou úpravou.

OBSAH

1 PRÍPRAVA A PRIEBEH KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA V MESTKEJ ČASTI BRATISLAVA – VAJNORY	5
2 TEORETICKÉ A LEGISLATÍVNE RÁMCE KOMUNITNÉHO PLÁNU	6
2.1 Výklad pojmov	6
2.2 Teória komunitného plánovania	10
2.3 Legislatíva a stratégia komunitného plánovania	12
3 ANALÝZA SOCIOLOGICKÝCH A DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV	14
4 ANALÝZA STAVU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – VAJNORY	21
4.1 Dotazníkový prieskum	21
4.2 Východiskový stav sociálno–spoločenského života občanov mestskej časti Bratislava – Vajnory	21
4.3 Verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v mestskej časti Bratislava – Vajnory	23
4.4 Sociálny a spoločenský kapitál mestskej časti Bratislava – Vajnory	26
4.5 Vietnamská komunita na území mestskej časti Bratislava – Vajnory	42
5 ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY A ĎALŠÍCH OBYVATEĽOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – VAJNORY	43
5.1 Všeobecná časť	44
5.2 Zisťovanie potrebnosti sociálnych služieb	47
5.3 Pripomienky respondentov	61
6 SWOT ANALÝZA	63
6.1 Základná charakteristika SWOT analýzy	63
6.2 Analýza SWOT mestskej časti Bratislava – Vajnory	64
7 CIEĽ, OPATRENIA A VYHODNOCOVANIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – VAJNORY	66
7.1 Opatrenia	66
7.2 Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb	67
ZÁVER	68
Zdroje a pramene tvorby a spracovania komunitného plánu sociálnych služieb	69

1 PRÍPRAVA A PRIEBEH KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA V MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – VAJNORY

Komunitný plán sociálnych služieb mestskej časti Bratislava – Vajnory predstavuje krátkodobý programový dokument sociálnej politiky mestskej časti v oblasti rozvoja sociálnych služieb. Je spracovaný v súlade s požiadavkou zadávateľa.

Komunitný plán sociálnych služieb, ako nástroj rozvojových procesov sociálnej politiky mestskej časti, stanovuje ciele, priority, opatrenia a konkrétne aktivity na zabezpečenie rozvoja sociálnych služieb pre obyvateľov mestskej časti Bratislava – Vajnory.

Priebeh komunitného plánovania sa uskutočnil v nasledovných krokoch:

- Verejné obstarávanie formou prieskumu trhu a vyhodnotenie cenových ponúk (január 2013)
- Uzatvorenie zmluvy o dielo medzi mestskou časťou Bratislava – Vajnory a neziskovou organizáciou MONTARRY n.o. (28.2.2013)
- Pracovné stretnutie s predstaviteľmi mestskej časti a zhotoviteľa za účelom dohodnutia postupu prác (19.3.2013)
- Príprava a zostavenie dotazníka pre prijímateľa sociálnych služieb (apríl 2013)
- Distribúcia a zber dotazníkov pre prijímateľov sociálnych služieb (apríl až august 2013)
- Príprava a zostavenie dotazníka pre poskytovateľov sociálnych služieb a ostatné organizácie pôsobiace v mestskej časti (august 2013)
- Distribúcia a zber dotazníkov pre poskytovateľov sociálnych služieb a ostatné organizácie pôsobiace v mestskej časti (august až september 2013)
- Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu, analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb, analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov (september – október 2013)
- Spracovanie SWOT analýzy (október 2013)
- Určenie vízie, cieľov, priorít, opatrení a aktivít rozvoja sociálnych služieb (október 2013)
- Návrh komunitného plánu sociálnych služieb – pripomienkovanie a verejné prerokovanie (október – november 2013)
- Zapracovanie pripomienok a príprava komunitného plánu sociálnych služieb na schválenie miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava – Vajnory (november 2013)
- Prerokovanie Komunitného plánu sociálnych služieb mestskej časti Bratislava - Vajnory na roky 2014 – 2016 v sociálnej komisii, mestskej rade a mestskom zastupiteľstve (november – december 2013)
- Monitoring a aktualizácia komunitného plánu sociálnych služieb (2014 – 2016)

Cieľ Komunitného plánu sociálnych služieb mestskej časti Bratislava – Vajnory

Cieľom Komunitného plánu sociálnych služieb mestskej časti Bratislava – Vajnory je:

- poznať potreby a požiadavky prijímateľov sociálnych služieb,

- poznať plány a predstavy poskytovateľov sociálnych služieb a kultúrno-spoločenských a záujmových organizácií,
- zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb občanom na ne odkázaným,
- zvýšiť efektivitu investovaných zdrojov,
- zvýšiť informovanosť, dostupnosť a kvalitu sociálnych služieb,
- stanoviť opatrenia vedúce k rozvoju sociálnych služieb a kvality života.

Komunitný plán sociálnych služieb však nie je spôsob, ako splniť všetkým ľuďom ich prania a očakávania. Komunitné plánovanie znamená predovšetkým dialóg a spoluprácu občanov, inštitúcií a organizácií v mestskej časti tak, aby každý, kto je odkázaný, našiel kvalitnú sociálnu pomoc a službu pri efektívnom využívaní dostupných zdrojov.

2 TEORETICKÉ A LEGISLATÍVNE RÁMCE KOMUNITNÉHO PLÁNU

2.1 Výklad pojmov

Komunita - z latinského *comunitas* = spoločenstvo, pospolitosť, obec, spoločné nazívanie ľudí. Z hľadiska komplexného pohľadu je to spoločenstvo ľudí, ktorí žijú v geograficky definovanej oblasti a medzi nimi existujú vzájomné sociálne väzby a vzťahy. Charakteristické znaky komunity sú: spoločenstvo, žijú v geograficky ohraničenej oblasti, sú prepojené vzájomnými väzbami a vzťahmi. Z hľadiska sociologického pohľadu: komunita je vymedzená hranicami, ktoré môžu byť: geografické, politické, ekonomické, sociálne. Je definovaná ako miesto, kde môže člen získať emocionálnu podporu, ocenenie a praktickú pomoc v každodennom živote.

Sídelná alebo regionálna komunita - komunita v rámci sídla: ulica, dedina, mesto, región. Charakteristiky tejto komunity: obyvatelia tejto komunity majú charakteristické citové, intelektuálne a kultúrne vzťahy s ostatnými členmi komunity. Majú konkrétne vzťahy k miestu bydliska, môže ich viazať spoločný osud, pozitívne aj negatívne životné situácie, sú v podobnej ekonomickej situácii a na konkrétnej spoločenskej úrovni majú podobné a často zhodné etické normy a hodnoty. Sídelná komunita je tiež charakteristická vnútornou štruktúrou, ktorú tvoria jednotlivé skupiny, podskupiny, samotní jedinci. Najvýraznejšie funkcie plnia skupiny primárne: rodiny, priateľské, záujmové, pracovné a vzdelávacie skupiny.

Sociálna komunita je regionálne vymedzená skupina osôb, ktoré sú definované spoločným znakom odvodeným od ich sociálneho znevýhodnenia, t.j. znaku, ktorý ich v bežných životných podmienkach posúva do polohy závislosti na iných osobách a štátnych opatreniach, alebo ktorí sú v situácii sociálneho ohrozenia.

Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Jej cieľom je obnova alebo rozvoj fyzických, mentálnych a pracovných schopností osôb v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora ich začlenenia do spoločnosti. Na účel vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

Sociálny - pojem pochádza z latinského slova socialis = spoločenský. Pojem sociálny sa v odbornej literatúre používa v nasledovných súvislostiach:

Sociálni pracovníci – ich úlohou je pomáhať ľuďom pri riešení ich ťažkej sociálnej situácie; predpoklady sociálneho pracovníka: absolvovanie študijného odboru strednej odbornej alebo vysokej školy so sociálnym, alebo sociálno-právnym zameraním, vzťah k ľuďom, schopnosť jednat' s ľuďmi, kultivovaný prejav a vystupovanie, správnosť úsudku, trpezlivosť.

Sociálna rola - spája sa s každou pozíciou v sociálnej skupine. Určuje, ako sa má osoba v danej pozícii správať k ostatným členom skupiny.

Sociálna skupina – združenie dvoch alebo viacerých osôb, ktoré majú niektoré spoločné ciele, vytvárajú spoločné normy a vzájomnú závislosť sociálnych rolí. Každá sociálna skupina je dynamická jednotka.

Sociálny status – pojem, ktorý je úzko spätý s pojmi sociálna pozícia a sociálna rola. Označuje miesto, ktoré jednotlivec má v sociálnej skupine alebo sociálnom systéme na základe svojich vlastností. Zvyčajne sa spája so symbolom.

Sociálne učenie – jedinec sa od raného detstva učí žiť medzi ľuďmi, spolupracovať s nimi, vychádzať s nimi; sociálnym učením si osvojujeme sociálne vedomosti, postoje, potreby, hodnoty a sociálne správanie, formujeme motívy a charakter.

Sociálne vzťahy – spoločenské vzťahy, ktoré vznikajú medzi ľuďmi v procese ich činnosti; zahŕňajú vzťahy politické, ekonomické, právne a mravné;

Sociálna služba¹ je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

¹ § 2 zák.č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov

Sociálne služby a sociálna pomoc sú súborom činností, ktoré občanovi poskytujú pomoc v nepriaznivej sociálnej situácii a ochranu pred sociálnym vylúčením, Pomáhajú zabezpečiť základné životné podmienky, nadobudnúť sociálnu stabilitu a obnoviť sociálnu nezávislosť a suverenitu. Tieto služby a pomoc sú poskytované verejnou správou (štát, samospráva) a súkromnými poskytovateľmi (občianske združenia, neziskové organizácie, cirkevné organizácie atď.).

Sociálne služby môžeme rozdeliť podľa miesta pôsobenia na:

- **Terénne sociálne služby**, ktoré sú poskytované v prirodzenom prostredí občana/klienta, čiže v jeho domácnosti, napr. opatrovateľská služba,

- **Komunitné sociálne služby**, ktoré sú poskytované priamo v komunite, kde občan žije, napr. sociálne poradenstvo, denné centrá atď. . .,

- **Rezidenčné sociálne služby**, ktoré sú poskytované v pobytových zariadeniach a občan/klient v nich dlhodobo žije – napr. domovy sociálnych služieb, zariadenie pre seniorov (domov dôchodcov).

Štandardy kvality sociálnych služieb - pod štandardami kvality sociálnych služieb sa rozumie súbor kritérií, ktoré umožňujú rozpoznať úroveň kvality poskytovaných sociálnych služieb v oblasti procedurálnej, personálnej a prevádzkovej.

Nepriaznivá sociálna situácia je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy:

- a) z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky alebo pre spôsob života,
- c) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- d) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa osobitného predpisu (ďalej len "dôchodkový vek"),
- e) pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- f) pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo
- g) z dôvodu, že sa stala obeťou obchodovania s ľuďmi.

Sociálna nerovnosť charakterizuje situáciu, v ktorej členovia spoločnosti disponujú rôznym množstvom bohatstva, prestíže či moci. Keď postavíme systém sociálnych nerovností do hierarchie skupín, hovoríme o tzv. stratifikácii, čo je usporiadané zoradenie celých skupín ľudí, ktorí opakovane dosahujú rozdielne ekonomické odmeny a rozdielny prístup k moci v spoločnosti.

Typy sociálnych nerovností:

- *príjmová nerovnosť, nerovnosť bohatstva*
- *nerovnosť v spotrebe a životnom štýle*
- *statusová nerovnosť*
- *nerovnosť v schopnostiach, vo vzdelaní a v prístupe k vzdelaniu*
- *nerovnosť na trhu práce*
- *nerovnosť životných podmienok a ich riziká.*

V súčasnej spoločnosti majú najvyšší sociálny status tí ľudia, ktorí majú najväčšie množstvo peňazí.

Chudoba označuje sociálny status človeka vyznačujúci sa hmotným nedostatkom. Označuje osoby, rodiny alebo skupiny osôb, ktorých zdroje (materiálne, kultúrne a sociálne) sú natoľko limitované, že ich vylučujú z minimálne akceptovaného životného štýlu štátov, v ktorých žijú.

Absolútna chudoba je spojená s fyziologickým prežitím, teda s uspokojením základných potrieb prežitia.

Relatívna chudoba je spojená s priemernou životnou úrovňou obyvateľstva danej krajiny, ku ktorej chudobní nemajú prístup. Týka sa životného štýlu prijatého v danej spoločnosti a je spojená so vzdelaním, s kvalifikáciou, so zdravotnými návykmi, s rodinným zázemím a pod.

Analýza sociálnych potrieb obyvateľstva je základná odborná metóda na získanie vstupných údajov pre komunitné plánovanie. Služi na zistenie základných demografických informácií, sociálnych problémov, ale aj zdrojov, ktoré sa nachádzajú v danej komunite.

Sociálno-patologické javy sú javy, ktoré sú všeobecne spoločensky nežiaduce a nenormálne. Patria sem rôzne formy deviantného a nespoločenského správania.

Sociálnoprávna ochrana je činnosť na ochranu práv a právom chránených záujmov občanov.

Sociálna prevencia je odborná činnosť na predchádzanie a na zabraňovanie príčinám vzniku, prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu občana. Formy prevencie sú: vyhľadávacia, sanačná, rehabilitačná, resocializačná a vzdelávacia činnosť.

Krízová intervencia je špecializovaná pomoc osobám, ktoré sa ocitli v kríze. Ide hlavne o zásah na úrovni rodiny, sociálnu intervenciu a v nutných prípadoch aj intervenciu psychofarmakologickú, ktorá môže byť spojená s krátkodobou hospitalizáciou. Základom krízovej intervencie je, že musí byť okamžitá, aktívna, ľahko dosiahnuteľná.

Sanácia je odborná činnosť, ktorej cieľom je náprava alebo ozdravovanie neželateľných, nezdravých pomerov a podmienok sociálneho prostredia občana/klienta.

Sociálne poradenstvo je odborná činnosť zameraná na zistenie rozsahu a charakteru sociálnej núdze a sociálnych problémov, na zistenie príčin jej vzniku, na poskytnutie informácií o možnostiach riešenia sociálnej núdze a sociálnych problémov a na usmernenie občana pri voľbe a uplatňovaní foriem sociálnej pomoci a sociálnych služieb.

Sociálna inklúzia (začleňovanie) vyžaduje komplexný, viacdimenzionálny a najmä jednotný prístup v rôznych oblastiach politik. Ich základným cieľom je podporovať sociálne začleňovanie znevýhodnených alebo vylúčených osôb, podporovať rovnosť príležitostí, uspokojovať sociálne potreby ľudí prostredníctvom aktívnych a preventívnych opatrení sociálnej inklúzie, a celkovo posilňovať rast zamestnanosti, sociálnu súdržnosť a udržateľný rozvoj.

Sociálna exklúzia (vyčlenenie) je proces, v ktorom sú určití jednotlivci vytláčaní na okraj spoločnosti a nemajú dostatok alebo žiadne možnosti plne sa v nej realizovať. Stáva sa tak z rôznych dôvodov, najmä z nedostatku vlastných základných kompetencií alebo v dôsledku diskriminácie. Toto ich vzdiaľuje až izoluje od zamestnania, príjmu a príležitosti vzdelávania. Majú veľmi obmedzený prístup k rozhodovacím orgánom, ako aj sociálnych

a komunitným sieťam a aktivitám. Sociálna exklúzia fakticky znamená život v chudobe, bez účasti na trhu práce (u mladých ľudí bez účasti na systematickom vzdelávaní), bez primeraného bývania, bez dostatočného príjmu, obvykle v izolácii, či v malej skupine podobne deprivovaných ľudí pohybujúcich sa na okraji spoločnosti.

Sociálne prispôsobenie – sociálna integrácia; akceptovanie a rešpektovanie sociálnych hodnôt a sociálnych noriem v integrácii s inými ľuďmi. Pod integráciou rozumieme komplexný proces vyrovnávania príležitosti osobám v nepriaznivej sociálnej situácii a umožnenie prístupu k bežným podmienkam života. Ovplyvňuje medziľudské vzťahy a rovnako aj identitu jednotlivcov. Je potrebná tam, kde do kontaktu prichádzajú odlišné javy, situácie, postoje či aktivity. Integrácia je jedným z nástrojov, ktoré pomáhajú tieto rozdiely prekonávať.

2.2 Teória komunitného plánovania

„Komunita je miesto, kde človek môže získavať emocionálnu podporu, ocenenie a praktickú pomoc v každodennom živote“ (Hartl, 1997 in Matoušek, 2003, s. 253). Zájmy a potreby členov danej komunity sa môžu líšiť. Ľudia môžu o svojich potrebách a záujmoch diskutovať, informovať sa o možných zdrojoch ich naplnenia a spoločne hľadať kompromisné riešenia, ktoré by čiastočne vyhovovali všetkým.

Plánovanie označuje proces, v rámci ktorého sa komunita chce dostať zo súčasnej situácie do budúcnosti, ktorá by lepšie vyhovovala obyvateľom/ členom komunity.

Komunitné plánovanie je plánovanie budúcnosti s účasťou a zainteresovaním komunity. Komunitné plánovanie umožňuje spracovávať rozvojové programy verejného života a výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám občanov. Predstavuje otvorený aktívny proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadanie najlepšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb.

Účastníci komunitného plánovania

Princíp komunitného plánovania predpokladá zapojenie a úzku spoluprácu troch subjektov:

- zadávateľov sociálnych služieb
- poskytovateľov sociálnych služieb
- prijímateľov/ užívateľov sociálnych služieb.

Zadávatelia sociálnych služieb sú tí, ktorým zákon ukladá zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov územia, ktoré spravujú. V systéme verejnej správy na Slovensku sú to obce a mestá. Úlohou samosprávnych krajov je najmä koordinovať a dopĺňať činnosť miest a obcí tak, aby sa vytvorila efektívna a hospodárna sieť služieb pre všetkých obyvateľov kraja.

Poskytovatelia sociálnych služieb môžu byť fyzické osoby, podnikateľské subjekty, súkromné neziskové organizácie, organizácie zriadené obcou, organizácie zriadené samosprávnym krajom, organizácie zriadené štátom. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu.

Užívatelia sociálnych služieb sú ľudia - obyvatelia mesta v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorých sú sociálne služby určené. Sú to rovnako tí, ktorí už služby dostávajú ako aj tí, ktorí na ne čakajú. Ciele a zámery užívateľov majú pri komunitnom plánovaní rovnakú váhu ako ciele a zámery zadávateľov a poskytovateľov.

Ďalšie organizácie – pri príprave komunitného plánu sú oslovené a vyzvané k spolupráci miestne organizácie aj záujmové skupiny, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb dotýka a tiež občianske iniciatívy a etnické skupiny.

Verejnosť – verejnosť má byť priebežne zoznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánu.

Na základe procesu rokování všetkých troch subjektov je možné zistiť skutočné potreby užívateľov. V procese komunitného plánovania sociálnych služieb dochádza postupne k vytvoreniu takého systému, ktorý vychádza v čo najväčšej miere v ústrety užívateľom služieb, pretože ich potreby sú pravidelne zisťované, vyhodnocované a sociálne služby sú plánované spoločne.

Fázy komunitného plánovania

Komunitné plánovanie sociálnych služieb prebieha v nasledovných fázach:

1. Príprava prostredia
2. Vytvorenie riadiacej štruktúry pre komunitné plánovanie
3. Porozumenie problémom v komunite
4. Návrh rozvoja sociálnych služieb
5. Stratégia rozvoja sociálnych služieb
6. Realizácia a vyhodnocovanie komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb

Komunitný plán ako prostriedok a predpoklad komunitného plánovania rozvoja sociálnych služieb podporuje rozvoj partnerstiev so zúčastnenými subjektmi a obyvateľmi obce. Komunitný plán je výsledkom vyjednávania medzi všetkými účastníkmi procesu komunitného plánovania. Je naplňovaný v rámci širokého partnerstva v komunite, zodpovedá miestnym podmienkam a potrebám. Mapuje všetky verejné, súkromné aj dobrovoľné subjekty z hľadiska aktivít, ktoré smerujú k naplneniu vytýčených cieľov. Komunitný plán obsahuje systém sledovania a hodnotenia postupov a priebežného informovania verejnosti. Komunitný plán sociálnych služieb je rozvojový dokument, ktorý v stanovenom časovom horizonte do

troch až štyroch rokov umožňuje efektívne stanoviť priority budúceho vývoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Komunitný plán sociálnych služieb je vzájomnou záväznou dohodou medzi zadávateľom, poskytovateľmi a užívateľmi služieb o tom:

- aký systém sociálnych služieb v danom území chceme mať,
- ako ho budeme podporovať,
- ktoré problémy systému sociálnych služieb sa budú riešiť najskôr a akým spôsobom.

2.3 Legislatíva a stratégia komunitného plánovania

Národné priority rozvoja sociálnych služieb

V júni 2009 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vypracovalo Národné priority rozvoja sociálnych služieb pre roky 2009 až 2013, ktoré sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR, vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva (dostupnosť a prístupnosť sociálnych služieb a ich finančná udržateľnosť). Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú východiskom pre obce pri vypracovávaní komunitných plánov sociálnych služieb a pre samosprávne kraje pri tvorbe koncepcií rozvoja sociálnych služieb.

Medzi Národné priority rozvoja sociálnych služieb SR patrí:

- Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb
- Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom
- Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb
- Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Bratislavského samosprávneho kraja

Priority „*Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v pôsobnosti BSK*“ sa zameriavajú na:

- zabezpečenie nedostatkových sociálnych služieb,
- zabezpečenie kvality poskytovaných sociálnych služieb,
- zabezpečenie informovanosti,
- sieťovanie sociálnych služieb.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava – Vajnory

Základným strategickým dokumentom pre hospodársky a sociálny rozvoj mestskej časti Bratislava – Vajnory je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ktorý stanovuje hlavné smery rozvoja, formuluje strategické ciele a definuje úlohy a prvoradá potreby pre zabezpečenie rozvoja mestskej časti. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava – Vajnory je strednodobý plánovací dokument s možnosťou jeho priebežnej aktualizácie – je otvoreným a živým dokumentom, program musí byť podľa potreby doplňovaný a upravovaný. Význam a využitie tohto dokumentu pri rozvoji mestskej časti je v tom, že je spracovaný na základe terénneho prieskumu a za spoluúčasti miestnych aktérov a odborníkov, napomáha k pochopeniu regionálnych špecifik záujmového územia a zároveň napomáha k maximálnemu absorbovaniu zdrojov Európskej únie pre mestskú časť.

Pre rozvoj sociálnej oblasti bol v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja v rámci prioritnej oblasti E. „Ľudské zdroje“ stanovený cieľ a opatrenie „Zabezpečenie sociálnej starostlivosti“, v rámci ktorých bola prijatá aktivita „Zriadenie opatrovateľskej služby“ s úlohou vykonania prieskumu o záujem zabezpečenia opatrovateľskej služby, s termínom realizácie od roku 2008. Aktivita bola zrealizovaná.

Právny rámec poskytovania sociálnych služieb v SR

- Zákon NR SR č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) §83
- Zákon NR SR č.539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb
- Národný program ochrany starších ľudí
- Národný program rozvoja životných podmienok občanov so zdravotným postihnutím vo všetkých oblastiach života
- Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov.

3 ANALÝZA SOCIOLOGICKÝCH A DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV

Základná charakteristika (31.12.2011)

Tab.č. 1

Ukazovateľ	Hodnota
Kód obce	529362
Názov obce	Bratislava – Vajnory
Názov okresu	Bratislava III
Názov kraja	Bratislavský
Štatút obce	obec
Telefónne smerové číslo	02
Prvá písomná zmienka o obci – rok	1237
Nadmorská výška mesta v m	130 - 133
Celková výmera územia mesta v m ²	13 534 087
Hustota obyvateľstva na km ²	379

Zdroj: ŠUSR

Správne členenie

Vajnory sú mestskou časťou Bratislavy. Rozprestierajú sa pod Malými Karpatmi v nadmorskej výške 130 - 133 m n. m., na ploche s rozlohou 13,5 km² a majú 5 130 obyvateľov (k 31.12.2011). Rozlohou a počtom obyvateľov patria medzi menšie mestské časti hlavného mesta Slovenska. Administratívne sú súčasťou okresu Bratislava III.

V nasledujúcich tabuľkách uvádzame základné sociálno-demografické údaje o obyvateľoch mestskej časti Bratislava – Vajnory za rok 2011 získané z oficiálnych zdrojov.

Demografický potenciál (k 31.12.2011)

Tab.č. 2

Ukazovateľ	Hodnota
Počet obyvateľov k 31.12. spolu	5 130
- Muži	2 567
- Ženy	2 563
Predproduktívny vek (0-14) spolu	762
Produktívny vek (15-54) ženy	1 445
Produktívny vek (15-59) muži	1 724
Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M) spolu	1 199
Počet sobášov	18
Počet rozvodov	15

Počet živonarodených spolu	74
- Muži	39
- Ženy	35
Počet zomretých spolu	37
- Muži	18
- Ženy	19
Celkový prírastok (úbytok) obyv. spolu	146
- Muži	77
- Ženy	69

Zdroj: ŠUSR

Národnostná a etnická štruktúra obyvateľov (k 31.12.2011)

Tab.č. 3

Národnosť	Počet obyvateľov	%
Slovenská	4 576	90,56
Maďarská	58	1,15
Rómska	3	0,06
Česká	44	0,87
Nemecká	6	0,12
Ukrajinská	5	0,10
Rusínska	4	0,08
Poľská	7	0,14
Chorvátska	1	0,02
Srbská	0	0
Ruská	2	0,04
Židovská	0	0
Moravská	4	0,08
Bulharská	5	0,10
Ostatné	68	1,34
Nezistená	270	5,34

Zdroj: ŠUSR, Výsledky SODB (Sčítanie obyvateľov, domov a bytov) 2011

Z výsledkov SODB 2011 vyplýva, že národnostné zloženie obyvateľov mestskej časti Bratislava – Vajnory je homogénne, pričom druhú najväčšiu skupinu tvoria obyvatelia s inou a nezistenou národnosťou – 6,68%, z čoho pomerne veľký počet sú obyvatelia s vietnamskou národnosťou, ktorí tvoria vo Vajnoroch početnú samostatnú komunitu.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame štruktúru obyvateľov podľa náboženského vyznania. Najväčšie zastúpenie majú Rímskokatolíci (59,31%), ďalej obyvatelia bez vyznania (23,49%) a nezistení (10,47%).

Tab.č. 4

Náboženské vyznanie	Počet ľudí	%
Rímskokatolícka cirkev	2 997	59,31
Gréckokatolícka cirkev	26	0,51
Pravoslávna cirkev	23	0,46
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	172	3,40
Reformovaná kresťanská cirkev	13	0,26
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	10	0,20
Evanjelická cirkev metodistická	10	0,20
Kresťanské zbory	9	0,18
Apoštolská cirkev	0	0
Bratská jednota baptistov	0	0
Cirkev adventistov siedmeho dňa	5	0,10
Cirkev bratská	3	0,06
Ústredný zväz židovských náboženských obcí	1	0,02
Starokatolícka cirkev	0	0
Cirkev československá husitská	1	0,02
Novoapoštolská cirkev	0	0
Bahájske spoločenstvo	1	0,02
Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	4	0,08
Iné	62	1,22
Bez vyznania	1 187	23,49
Nezistené	529	10,47

Zdroj: ŠÚSR, Výsledky SODB 2011

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov (2011)

Z výsledkov SODB 2011 je uvádzaná aj vzdelanostná štruktúra obyvateľov mestskej časti Bratislava – Vajnory. Pritom najväčšie zastúpenie majú obyvatelia s ukončeným úplným stredným vzdelaním s maturitou (učňovským, odborným a všeobecným) - 36,26%. Ďalej sú to obyvatelia s ukončeným vysokoškolským vzdelaním II. stupňa (spolu 17,38%) a obyvatelia bez vzdelania (14,78%).

Tab.č. 5

Ukazovateľ - najvyššie dosiahnuté vzdelanie /2011	Počet	%
Základné	402	7,96
Učňovské bez maturity	432	8,55
Stredné odborné bez maturity	360	7,12
Úplné stredné učňovské s maturitou	150	2,97
Úplné stredné odborné s maturitou	1 437	28,44
Úplné stredné všeobecné	245	4,85
Vyššie odborné	67	1,33
Vysokoškolské bakalárske	98	1,94
Vysokoškolské mag., inž., dokt.	878	17,38
Vysokoškolské doktorandské	53	1,05
Bez vzdelania	747	14,78
Nezistené	184	3,64

Zdroj: ŠÚSR - SODB 2011

V nasledujúcich častiach uvádzame prehľady o pohybe obyvateľov v mestskej časti Bratislava – Vajnory, vekovú štruktúru obyvateľov a vybrané ukazovatele o zamestnanosti a sociálne štatistiky. Údaje a dáta sú sledované za obdobie rokov 2010 až 2012.

Pohyb obyvateľstva v mestskej časti Bratislava – Vajnory

Tab.č. 6

m. č. BA – Vajnory	Pohlavie	Stav 1. 1.	živo narodení	Zomrelí	Prírodný prírastok, /-úbytok	Prisťahovalí	Vysťahovalí	Prírastok /-úbytok sťah.	Prírastok, /-úbytok zahr. sťah.	Celkový prírastok, (-úbytok)	Stav 31.12.
2010	Muži	2542	23	21	2	94	56	38	1	40	2582
	Ženy	2515	26	20	6	111	46	65	1	71	2586
	Spolu	5057	49	41	8	205	102	103	2	111	5168
2011	Muži	2490	39	18	21	101	45	56	10	77	2567
	Ženy	2494	35	19	16	101	48	53	6	69	2563
	Spolu	4984	74	37	37	202	93	109	16	146	5130
2012	Muži	2567	30	27	3	95	43	52	3	55	2622
	Ženy	2563	23	16	7	116	40	76	0	83	2646
	Spolu	5130	53	43	10	211	83	128	3	138	5268

Zdroj: ŠÚSR

Vekové zloženie obyvateľstva v mestskej časti Bratislava – Vajnory

Tab.č. 7

m. č. BA – Vajnory	Pohlavie	Počet obyv. k 31.12.	v tom vo veku						Priemerný vek	Index starnutia
			predprod.	produk.	poprod.	predprod.	produkt.	poprod.		
			Absolútne			v %				
2010	Muži	2582	374	1802	406	14,48	69,79	15,72	38,64	108,56
	Ženy	2586	345	1522	719	13,34	58,86	27,80	40,79	208,41
	Spolu	5168	719	3324	1125	13,91	64,32	21,77	39,71	156,47
2011	Muži	2567	392	1905	270	15,27	74,21	10,52	38,88	68,88
	Ženy	2563	370	1845	348	14,44	71,99	13,58	41,00	94,05
	Spolu	5130	762	3750	618	14,85	73,10	12,05	39,94	81,10
2012	Muži	2622	411	1921	290	15,68	73,26	11,06	38,95	70,56
	Ženy	2646	380	1889	377	14,36	71,39	14,25	41,18	99,21
	Spolu	5268	791	3810	667	15,02	72,32	12,66	40,07	84,32

Zdroj: ŠÚSR

Pozn.: 0 -14 predproduktívny vek, 15-64 produktívny vek, 60+ poproduktívny vek

Z tab. č. 6 vyplýva postupný nárast počtu obyvateľstva v mestskej časti Bratislava – Vajnory. Pritom v roku 2011 sa výrazne zvýšila pôrodnosť, prirodzený úbytok obyvateľov bol v sledovanom období skoro rovnaký, znížil sa úbytok vystáňovaním a zvýšil sa prírastok obyvateľov prírastovaním.

Priemerný vek obyvateľov sa mierne zvýšil v porovnaní s predchádzajúcim obdobím z 39,71 na 40,07. Zvýšil sa počet obyvateľov v produktívnom veku na 72,32%, zvýšilo sa zastúpenie obyvateľov v predproduktívnom veku na 15,02% a znížil sa pomer obyvateľov v poproduktívnom veku na 12,66%. Priemerný vek obyvateľstva Bratislavského kraja v roku 2012 bol 40,66 rokov (muži 38,87 rokov a ženy 42,28 rokov). Priemerný vek obyvateľstva v Slovenskej republike bol 39,32 rokov k 31.12.2012.

„...Dĺžka života obyvateľov Slovenska pomaly narastá. Podľa údajov zo Správy o zdravotnom stave obyvateľstva Slovenska za roky 2009 až 2011, ktorú do medzirezortného pripomienkovania predložilo Ministerstvo zdravotníctva SR, je priemerný vek dožitia slovenského muža nad 71 rokov, slovenské ženy sa v priemere dožívajú takmer 79 rokov.“
 „...Kontinuálny nárast populačného starnutia Slovákov sa prejavuje aj v tom, že kým v roku 2011 pripadlo na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku (0 až 14 rokov) necelých 83 obyvateľov v poproduktívnom veku (65 a viac rokov), v roku 2060 sa predpokladá, že pripadne na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku zhruba 260 seniorov...“ (Zdroj: Infostat, „Prírastok obyvateľstva sa na Slovensku zastaví v roku 2030“)

Vybrané ekonomické a sociálne ukazovatele

Tab.č. 8

Ekonomická aktivita v r. 2011	Počet	% z počtu obyvateľov
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	2 593	51,32
Pracujúci (bez dôchodcov)	2 237	44,27 (86,27*)
Pracujúci dôchodcovia	133	2,63
Osoby na materskej dovolenke	21	0,42
Osoby na rodičovskej dovolenke	126	2,49
Nezamestnaní	202	4,00
Študenti stredných škôl	159	3,15
Študenti vysokých škôl	174	3,44
Osoby v domácnosti	30	0,59
Dôchodcovia	955	18,90
Príjemcovia kapitálových príjmov	8	0,18
Deti do 16 rokov	782	15,48
Iná	37	0,73
Nezistená	189	3,74

Zdroj: SUSR

* percento z ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Finančná podpora z rozpočtu mestskej časti Bratislava – Vajnory

pre sociálne a zdravotnícke zariadenia, organizácie, združenia, fyzické a právnické osoby

Tab.č. 10

Ukazovateľ – v EUR	2010	2011	2012
Dotácia na sociálne a zdravotné účely /VZN *	15 200 €	14 000 €	20 000 €
Počet schválených žiadostí	13	13	14
Peňažná pomoc mestskej časti	15 200 €	14 000 €	20 000 €

Zdroj: MÚ BA-Vajnory

* VZN 5/2008 o priznaní finančnej dotácie

Poskytnuté jednorazové dávky obyvateľom mestskej časti Bratislava – Vajnory z rozpočtu m.č. *

Tab.č.11

Ukazovateľ	2010	2011	2012
Pre dôchodcov a osoby s ŤZP	4 žiadosti 328 €	7 žiadostí 531 €	5 žiadostí 175 €
Pre rodiny s deťmi	2 žiadosti 250 €	1 žiadosť 100 €	6 žiadostí 755,49 €
Príspevok pri narodení dieťaťa	39 3 236 €	59 4 130 €	52 2 600 €
Peňažná pomoc mestskej časti:	3 814 €	4 761 €	3 530 €

Zdroj: MÚ BA-Vajnory

* VZN č.5/2009, 3/2011 a 10/2012o poskytovaní finančnej výpomoci

4 ANALÝZA STAVU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – VAJNORY

4.1 Dotazníkový prieskum

Zistenie stavu sociálnych služieb poskytovaných verejnými a neverejnými poskytovateľmi pre obyvateľov mestskej časti Bratislava – Vajnory bolo uskutočnené prostredníctvom dotazníka, skúseností a osobných zistení pracovníkov referátu sociálnych vecí, zdravotníctva a školstva a vlastným prieskumom.

Dotazník obsahoval deväť tém. Prvá téma bola zameraná na získanie základných údajov o poskytovateľoch sociálnej služby. Druhá a tretia téma boli zamerané na zistenie materiálne – technickej a kvalifikačnej úrovne poskytovaných sociálnych služieb, ako aj zámerov poskytovateľa. Štvrtá téma zachytáva úroveň vzdelania. Piata téma prezentovala spätnú väzbu od prijímateľov sociálnych služieb vo vzťahu ku kapacitám, rozsahu a forme poskytovaných služieb. Šiesta a siedma téma prezentovala registračnú povinnosť a väzbu na vyšší územný celok v zmysle zákona o sociálnych službách. Ôsma téma konkretizovala plány a námety pre rozvoj sociálnych služieb a činnosti organizácie na území mestskej časti Bratislava – Vajnory. Deväta téma dáva priestor respondentom vyjadriť svoje návrhy, námety a podnety ku komunitnému plánovaniu.

Dotazníky boli doručené 23 subjektom – zriaďovateľom poskytujúcich viacero sociálnych služieb a organizáciám a zväzom pôsobiacich v sociálnej oblasti v mestskej časti Bratislava – Vajnory. Vyplnených a následne vrátených bolo 12 dotazníkov, čo predstavuje 52,1%. Vyplnenie a spracovanie dotazníkov sa uskutočnilo v mesiacoch august – október 2013.

4.2 Východiskový stav sociálno-spoločenského života občanov mestskej časti Bratislava – Vajnory

Sociálna väzba k životnému prostrediu a medzi občanmi nepredstavuje len naplnenie základných potrieb života človeka, ale hlavne predstavuje kontakty v komunite, väzbu na rodinu a susedov ako aj vytváranie nových spoločenských vzťahov s novými obyvateľmi mestskej časti a početnou vietnamskou komunitou.

Kapitola v zhrnutnej forme popisuje mestskú časť Bratislava – Vajnory (ďalej len „m. č. BA–Vajnory“) z hľadiska poskytovaných sociálnych služieb, dostupnosti zdravotníckych služieb, možnosti vzdelávania a v neposlednom rade prostredie občanov žijúcich v danej mestskej časti a pod.

Tab. č. 12 - Výstupy zo prieskumu sociálno-spoločenského života občanov m. č. BA–Vajnory

P.č.	Oblasť	Stav	Poznámka
1	2	3	4
1.	<i>Mobilita</i>	<ul style="list-style-type: none"> - doprava je zabezpečovaná nízkopodlažnými autobusmi MHD č.53, 54, 56, 59, 650, regionálny spoj 630, nočný spoj N53, N55, N56, - z m. č. BA–Vajnory je možné cestovať autobusmi MHD do m. č. BA–Rača, do centra mesta a do obce Chorvátsky Grob, - neexistuje priame spojenie MHD s niektorými zdravotníckymi zariadeniami (napr. Univerzitná nemocnica Bratislava – Kramáre), - dočasná zástavka MHD je v nevyhovujúcom stave (vystupuje sa do vozovky), - lavičky na oddych sa nachádzajú v centrálnej zóne, na detskom ihrisku a pri obchode, - bezbariérový prístup má len v zdravotné stredisko a na chodníky v centre danej m. č., 	- plánuje sa rekonštrukcia zástavky MHD
2.	<i>Zdravotníctvo</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zdravotnícka starostlivosť pre občanov je poskytovaná v zrekonštruovanom zdravotnom stredisku - ordinácia praktického lekára pre deti a dorast, ordinácia praktického lekára pre dospelých, gynekologická ambulancia, klinický psychológ, psychoterapeutická ambulancia, - občania m. č. BA–Vajnory využívajú aj zdravotnícke zariadenia v m. č. BA–Rača, v m. č. BA–Nové Mesto – Poliklinika Tehelná a.s. a Univerzitná nemocnica Bratislava – Kramáre, - spolupráca m. č. BA–Vajnory so zdravotníckymi zariadeniami v prípade hospitalizácie osamelých občanov je zabezpečená formou hlásenia (sociálna sestra → poverený pracovník m. č. BA–Vajnory), 	
3.	<i>Hygienické vybavenie</i>	<ul style="list-style-type: none"> - verejné WC sa nachádza v interiéri MÚ m. č. BA–Vajnory a v reštauráciách, - v m. č. BA–Vajnory sa nenachádza bezbariérové WC, 	
4.	<i>Rodina</i>	<ul style="list-style-type: none"> - m.č. BA–Vajnory poskytuje sociálnu a finančnú výpomoc svojim občanom v zmysle VZN 10/2012, kde sú zahrnuté príspevky pri narodení dieťaťa, pre žiadateľov v ťažkej ekonomickej situácii. Mestská časť na základe uvedeného VZN môže poskytnúť aj jednorazovú dávku v hmotnej núdzi, poskytuje osamelým a starším občanom príspevok k Vianociam, - sanácia rodiny prebiehala za posledné 2 roky v jednej rodine. - poskytuje občanom sociálne poradenstvo na referáte sociálnych vecí, zdravotníctva a školstva - rozšírená susedská výpomoc (forma pomoci má neformálny charakter) 	- mnohodetné rodiny, alebo rodiny v núdzi s maloletými deťmi žiadali o pomoc m. č., m. č. BA–Vajnory nevedie evidenciu týchto rodín,

		- m. č. je informovaná o fungovaní pomoci bez zásahov z vonkajšieho prostredia (lieky, nákupy a pod.).	
5.	<i>Vzdelávanie</i>	- pôsobnosť rímsko-katolíckej cirkvi pod ktorej záštitu patrí či už vzdelávanie v ZŠ Jána Pavla II., - ružencové bratstvo ako spoločenstvo, - spoločenstvá mladých a spevákov,	
6.	<i>Športové aktivity</i>	- futbalové ihrisko, - bikrosová dráha, - športový areál (betónové hádzanárske alebo basketbalové ihrisko). - v školách sú dve mini-ihriská s umelou trávou (pre záujemcov k dispozícii a dajú sa prenajať), - v zime je k dispozícii ľadová plocha, - bežecký klub,	bežecký klub podieľa sa na údržbe prírodných bežeckých dráh,
7.	<i>Spirituálna starostlivosť</i>	- zabezpečuje Katolícka jednota Slovenska,	
8.	<i>Ohrozenia</i>	- v MČ nie je známe pôsobenie žiadnej náboženskej sekty, - závislosť na návykových látkach: požitie alkoholu alebo omamných látok maloletými,	chýba špecializované poradenstvo
9.	<i>Iné</i>	-	

- a) **Mobilita** - neexistuje priame spojenie MHD s niektorými zdravotníckymi zariadeniami, bezbariérové prístupy a oddychové zóny mimo centra.
- b) **Zdravotníctvo** – starostlivosť pre občanov je dostupná.
- c) **Hygienické vybavenie** – v m. č. BA–Vajnory sa nenachádza bezbariérové WC.
- d) **Rodina** – kľúčovú úlohu predstavuje neformálna susedská pomoc a absentuje evidencia mnohohodných a problémových rodín.
- e) **Vzdelávanie** – na území pôsobia 2 základné školy a 2 materské školy (ZŠ s MŠ Jána Pavla II. a ZŠ s MŠ Katarína Brúderovej).
- f) **Športové aktivity** – sú v m. č. BA–Vajnory dostatočne rozvinuté.
- g) **Spirituálna starostlivosť** – je poskytovaná katolíckou cirkvou.
- h) **Ohrozenia** - závislosť maloletých na návykových látkach.

4.3 Verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v m. č. BA–Vajnory

- a) **Verejní poskytovatelia sociálnych služieb**

Tab. č. 13

P.č.	Zriaďovateľ	Druh sociálnej služby	Rozsah poskytovanej služby	Forma poskytovanej služby	Celkový počet klientov	Cena	Poznámka
1.	m. č. BA–Vajnory	rozvoz obedov	neurčitý čas	pobytová	cca 40	0,61,- eur osoba + 0,20,- eur za rozvoz stravy	VZN 10/2012
2.	m. č. BA–Vajnory	opatrovateľská služba*	neurčitý čas	terénna	2	náklady: 7020,51,- príjmy: 1179,65,-	za rok 2012
3.	m. č. BA–Vajnory	denné centrum**	neurčitý čas	ambulantná	80	1600,- eur	vyčlenených v rozpočte m. č. BA– Vajnory: v roku 2013 a poskytnutie priestorov

Poznámky:

- m. č. BA–Vajnory, MÚ Roľnícka 109, 831 07 Bratislava, IČO: 003 045 65

- Cieľová skupina fyzických osôb, ktorým je poskytovaná sociálna služba určená:

- * fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby podľa § 41 ods.1 zákona č.448/2008 Z. z.
- ** fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, s ťažkým zdravotným postihnutím, alebo nepriaznivým zdravotným stavom

Tab. č. 14 – Vyhodnotenie dotazníka – verejní poskytovatelia

P.č.	Oblasť	Stav	Poznámka
1	2	3	4
1.	<i>Kapacita</i>	v r. 2013: - <i>opatrovateľská služba</i> : 2 klienti, - <i>rozvoz obedov</i> : 40 stravníkov, - <i>denné centrum</i> : 80 klientov. v r. 2014: - rozšíriť počet opatrovaných klientov na 4, - rozšíriť počet zamestnancov o 1 osobu	
2.	<i>Zamestnanci</i>	r. 2013 - 2 zamestnanci, - 1 opatrovateľka, - 1 pracovník referátu sociálnych služieb. r. 2014 - plán prijať 1 opatrovateľku.	
3.	<i>Vzdelanostná úroveň zamestnancov</i>	- nie je plánované vzdelávanie zamestnancov	
4.	<i>Materiálno-technické vybavenie</i>	- plne vyhovujúce aj pre väčší počet klientov	

5.	Služby, ktoré m. č. nedokáže zabezpečiť vlastnými silami	- nie je evidovaná žiadosť o poskytovanie iných služieb.	
6.	Evidencia v registri poskytovateľov soc. služieb na VUC BSK	- rozvoz obedov, - opatrovateľská služba, - denné centrum.	
7.	Plán rozvoja sociálnych služieb pre rok 2013 a neskôr	- stabilizovať súčasný stav a kapacitu (nie je plánované rozširovanie druhu služieb ani kapacity).	
8.	Návrhy, námety a podnety	- plánovanie iných druhov sociálnych služieb a rozširovanie kapacít v závislosti od požiadaviek a potreby obyvateľov.	
9.	Iné	- na činnosť spolkov a združení prispieva m. č. BA–Vajnory formou dotácie v zmysle VZN č. 2/2013 zo dňa 19.6.2013	

Opatrovateľskú službu, denné centrum a rozvoz obedov zabezpečuje m. č. BA–Vajnory. Súčasná kapacita postačuje pre odhadované potreby obyvateľov. Do budúcnosti je mestskou časťou plánované rozšírenie opatrovateľskej služby.

b) Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb

Tab. č. 15

P.č.	Zriaďovateľ	Druh sociálnej služby	Celkový počet klientov	Rozsah poskytovanej služby	Forma poskytovanej služby	Cena	Poznámka
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prosenior Care s.r.o., Ventúrska 1, 811 01 Bratislava	zariadenie pre seniorov	15	neurčitý čas	pobytová		k 1.10.2013 umiestnených 7 klientov – obyvateľov m. č. BA–Vajnory

Tab. č. 16 – Prosenior Care s.r.o.

P.č.	Oblasť	Stav	Poznámka
1	2	3	4
1.	Kapacita	v r. 2013 - 15 klientov v r. 2014 - nezvyšovať počet klientov (zachovanie charakteru zariadenia rodinného typu),	
2.	Zamestnanci	v r. 2013 - organizácia neuviedla počet zamestnancov (podmienka vzdelania: v zmysle zákona 448/2005 Z. z., požadovaná min. prax 2 roky), v r. 2014 - neuvedené	spolupráca s ADOS-om

3.	Vzdelanostná úroveň zamestnancov	- neuvedené	
4.	Materiálno-technické vybavenie	- dostatočné pre súčasný počet,	
5.	Služby, ktoré m. č. nedokáže zabezpečiť vlastnými silami	-	
6.	Evidencia v registri poskytovateľov soc. služieb na VUC BSK	-	
7.	Plán rozvoja sociálnych služieb pre rok 2013 a neskôr	- stabilizovať súčasný stav, kapacitu a zabezpečenie potrebnej kvality, - zavedenie ďalšej sociálnej služby,	
8.	Návrhy, námety a podnety	-	
9.	Iné	-	

Občania m. č. BA–Vajnory v prípade potreby môžu požiadať o poskytnutie sociálnej služby aj zariadenia sociálnych služieb v pôsobnosti Magistrátu Hlavného mesta Bratislava, zariadenia sociálnych služieb v pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja alebo prípadne iných neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov.

4.4 Sociálny a spoločenský kapitál m. č. BA–Vajnory

Sociálny kapitál je celok aktuálnych i potenciálnych vzťahov, ktoré spočívajú na príslušnosti k určitej skupine a vystupujú ako zdroje. Sociálny kapitál tvoria neformálne normy podporujúce spoluprácu medzi dvoma alebo viacerými jednotlivcami (Fukuyama, 1999). Vedie k vyššej reciprocite, solidarite, vzájomnej dôvere.

Spoločenstvá ľudí a jednotlivé osoby vedia povedať čo považujú za dobrý – kvalitný život, ako sú so svojím životom spokojní, ako sú v živote šťastní a ako by chceli žiť.

Sociálna nerovnosť sa meria rozdielmi vo vzdelaní, zamestnaní, v zdraví alebo množstve sociálneho kapitálu.

Tab. č. 17

Detský folklórny súbor JURÍČEK			
P. č.	Oblasť	Stav	Poznámka
1.	Aktivity v roku 2012	- 29 vystúpení, - výroba veľkonočných vajíčok tradičnou vajnorskou technikou, - čepčenie nevesty na rodinných akciách – cca 30, - nahrávanie veľkonočných tradícií pre rozhlas a televíziu	

2.	<i>Služby, aktivity v roku 2013</i>	- 15 plánovaných podujatí – vystúpení, - výroba veľkonočných vajíčok tradičnou vajnorskou technikou, - čepčenie nevesty na rodinných akciách, - spolupráca pri príprave nového vajnorského spevníka	
3.	<i>Materiálno-technické vybavenie</i>	- potreba zlepšenia materiálno-technického vybavenia, konkrétne: doplnenie a údržba krojovej výbavy a potrebných historických artefaktov k autentickému prejavu, - doplnenie zvukovej aparatury, - nedostatočné priestorové zázemie pre prácu spolku (uskladnenie materiálovo-technického vybavenia),	
4.	<i>Kapacita poskytovania služieb</i>	r. 2013: 2500 r. 2014: 3000	
5.	<i>Ludské zdroje</i>	- zamestnanci, - dobrovoľníci, - členovia a priatelia spolku (70 osôb)	
6.	<i>Plán rozvoja aktivít</i>	Stabilizácia súčasného stavu: - tanečná škola - kurzy tradičných remesiel - rozvíjanie a uchovávanie kultúrneho dedičstva MČ-BA Vajnory,	
7.	<i>Vzájomné vzťahy medzi organizáciami, záujmovými skupinami a m. č.</i>	- zintenzívniť spoluprácu s m. č. BA–Vajnory	
8.	<i>Podpora a pomoc poskytovaná m. č. BA–Vajnory</i>	- finančná (prostredníctvom grantov), - nefinančná (poskytnutie priestorov recipročne za verejné bezodplatné vystúpenia)	
9.	<i>Iné</i>	-	

Tab. č. 18

OZ Združenie deti a umenie, Roľnícka 349, 83107 Bratislava -Vajnory			
P. č.	Oblasť	Stav	Poznámka
1.	<i>Aktivity v roku 2012</i>	Uskutočnených: - 37 tvorivých dielní pre deti (664 účastníkov) - v spolupráci s Galériou TYPO&ARS bolo realizovaných 30 kurzov tvorivosti pre dospelých (161 účastníkov),	
2.	<i>Služby, aktivity v roku 2013</i>	Uskutočnených: - 35 tvorivých dielní pre deti (do konca roka predpokladáme 650 účastníkov), - v spolupráci s Galériou TYPO&ARS 31 kurzov tvorivosti pre dospelých (do konca roka predpokladáme 120 účastníkov),	

3.	<i>Materiálno-technické vybavenie</i>	<p>- kvalita materiálno-technického zabezpečenia tvorivých dielní plne závisí od získaných finančných prostriedkov, v súčasnosti stagnuje, finančné prostriedky poskytované m. č. BA–Vajnory pre <i>OZ Združenie deti a umenie</i> sú každoročne krátené. Pre rok 2013 bolo žiadané 1600 eur (čo predstavuje je len 24% z celkových nákladov na tvorivé dielne, ostatné prostriedky sú získavané z iných zdrojov), pridelené prostriedky 850 eur (čo predstavuje 53% z požadovanej sumy).</p> <p>- poznatky a hodnotenia: - <i>Už 10 rokov OZ Združenie deti a umenie v spolupráci s Galériou TYPO&ARS svojimi aktivitami prispieva nielen k rozvoju tvorivého myslenia a tvorivej činnosti vajnorských detí, ale aj k zachovaniu kultúrneho dedičstva a k rozvoju tradičných umeleckých remesiel vo Vajnoroch, pričom napomáha aj zviditeľňovaniu Vajnory ako kultúrnej mestskej časti Bratislavy. Do našich akcií zapájame aj zdravotne znevýhodnené deti. Za 10 rokov OZ Združenie deti a umenie zrealizovalo už 317 tvorivých dielní pre 5767 účastníkov prevažne z mestskej časti Bratislava - Vajnory a blízkeho okolia a participovalo na 127 kurzoch tvorivosti pre dospelých a 72 tvorivých dielňach pre zdravotne znevýhodnených občanov Vajnory. „Som toho názoru, že naše OZ urobilo za tie roky pre Vajnory a vajnorské deti kus práce a zaslúžilo by si viac podpory zo strany MČ Vajnory.“</i></p>	
4.	<i>Kapacita poskytovania služieb</i>	<p>v r. 2013: - bolo uskutočnených 35 tvorivých dielní pre deti (do konca roka predpokladáme 650 účastníkov) a v spolupráci s Galériou TYPO&ARS 31 kurzov tvorivosti pre dospelých (do konca roka sa predpokladá 120 účastníkov).</p> <p>v r. 2014: - plánuje sa 30 tvorivých dielní pre deti (cca 600 účastníkov) a v spolupráci s Galériou TYPO&ARS participovať na 30-tich kurzoch tvorivosti pre dospelých (cca 120 účastníkov).</p>	
5.	<i>Ludské zdroje</i>	<p>- všetky aktivity sú zabezpečované na dobrovoľníckej báze, a to v rozsahu 900 - 1200 h ročne bez nároku na honorár,</p>	

6.	<i>Plán rozvoja aktivít</i>	<p>- v roku 2013 udržanie súčasného stavu (realizácia 30-tich tvorivých dielní pre deti), znižovanie výdavkov na materiál a výtvarných pomôcok pre deti z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. V ďalších rokoch sa bude rozširovať kapacitu aktivít len za predpokladu navýšenia finančných prostriedkov na zabezpečenie činnosti <i>OZ Združenie detí a umenie</i>.</p>	
7.	<i>Vzájomné vzťahy medzi organizáciami, záujmovými skupinami a m. č.</i>	<p>- vzájomné vzťahy sú na nízkej úrovni,</p>	
8.	<i>Podpora a pomoc poskytovaná m. č. BA–Vajnory</i>	<p>- „Aj toto je oblasť, kde by mohla m. č. BA–Vajnory trochu pomôcť a aspoň raz do roka pozvať vedúcich kultúrno-spoločenských a športových organizácií na stretnutie, poďakovať sa im za ich činnosť a vypočuť si aj ich problémy so zabezpečovaním akcií vo Vajnoroch. Myslím si, že za tých pár minerálok a trochu kávy by to stálo za to a podstatne by to zlepšilo kredit m. č. BA–Vajnory ako mestskej časti Bratislavy, ktorá má snahu zlepšiť vzťahy medzi organizáciami a záujmovými skupinami a mestskou časťou.“</p> <p>- „Za predpokladu, že všetky námety a podnety sa dostanú ďalej ako po dvore rokovej miestnosti“.</p> <p>- m. č. BA–Vajnory poskytuje na základe projektu finančné prostriedky na rozvoj, ktoré pokrývajú cca 15% nákladov.</p> <p>- potreba zintenzívniť pomoc pri propagácii našich akcií,</p>	
9.	<i>Iné</i>	<p>„...Myslím si, že m. č. BA–Vajnory by malo prehodnotiť svoj vzťah k vajnorským kultúrno-spoločenským organizáciám a začať ich viac podporovať. Kultúrno-spoločenský život nie je len jeden ples a jedny dožinky do roka, sú to aj stovky iných, drobných akcií vo Vajnoroch, na ktoré ich organizátori obetovali tisíce dobrovoľníckych hodín zo svojho voľného času. Aj tieto (z pohľadu dožiniek) drobné akcie tvoria kultúrno-spoločenský život Vajnory a to po celý rok.“</p>	

Tabuľka č. 18

Miestny spolok Slovenského červeného kríža			
P.č.	Oblasť	Stav	Poznámka
1.	<i>Aktivity v roku 2012</i>	<p>- Miestny spolok SČK Bratislava - Vajnory (ďalej len „MS SČK“) je organizačne začlenený pod Územný spolok SČK, Bratislava - mesto.</p> <p>1) MS SČK v r. 2012 zabezpečil prednášku a ukážky prvej pomoci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pre žiakov a učiteľov ZŠ Jána Pavla II. na Osloboditeľskej 27, Bratislava - Vajnory v počte 105 žiakov, - pre žiakov a učiteľov ZŠ K. Brúderovej, Osloboditeľská 1, Bratislava - Vajnory v počte 100 žiakov, - pre členov MS SČK a Okrášľovacieho spolku vo Vajnoroch celkovo v počte 42 účastníkov. <p>Celkovo sa zúčastnilo 247 osôb.</p> <p>2) Ocenenie bezpríspevkového darcu krvi - sl. Hlinková, (strieborná Janského plaketa).</p> <p>3) Predplatenie časopisov „Zdravie“ a „Záhradkár“ pre členov SČK.</p> <p>4) Zapojenie materskej školy do projektu „Evička nám ochorela“.</p> <p>5) MS SČK sa spolupodieľal pri organizovaní Memoriálu Dr. Harineka (celoslovenská súťaž mladých zdravotníkov – dobrovoľníkov v poskytovaní prvej pomoci) v júni 2012 v Bratislave.</p>	
2.	<i>Služby, aktivity v roku 2013</i>	<p>1) Pri príležitosti Svetového dňa Červeného kríža a Červeného polmesiaca, sme spoločne s ÚzS SČK organizovali osvetovú výstavu „Aj málo je veľa“, ktorá sa uskutočnila 3.5. – 15.5.2013 vo výstavných priestoroch Eurovea v Bratislave.</p> <p>2) Predplatenie časopisov „Zdravie“ a „Záhradkár“ pre členov SČK (105 osôb).</p> <p>3) Ocenenie bezpríspevkového darcu krvi - p. A. Mellen (strieborná Janského plaketa).</p>	
3.	<i>Materiálno-technické vybavenie</i>	-	
4.	<i>Kapacita poskytovania služieb</i>	<p>- v r. 2013: prednášku so zdravotnou tematikou pre cca 50 osôb</p> <p>- v r. 2014: simulovanú ukážku poskytovania prvej pomoci na Deň poľovníkov,</p>	
5.	<i>Ludské zdroje</i>	<ul style="list-style-type: none"> - dobrovoľníci, - členovia MS SČK, - dobrovoľníci z ÚzS SČK, 	
6.	<i>Plán rozvoja aktivít</i>	- zvyšovať, resp. rozširovať kapacitu aktivít,	

7.	<i>Vzájomné vzťahy medzi organizáciami, záujmovými skupinami a m. č.</i>	MS SČK úzko spolupracuje s Klubom seniorov, Poľovníckym združením, Jednotou dôchodcov vo Vajnoroch, Katolíckou jednotou,	
8.	<i>Podpora a pomoc poskytovaná m. č. BA–Vajnory</i>	- MS SČK má veľmi dobrú spoluprácu s m. č. BA–Vajnory, v r. 2012 získal MS SČK dotáciu v sume 550,- Eur na školenia a ukážky poskytovania prvej pomoci pre žiakov, učiteľov a obyvateľov m. č. BA–Vajnory. - V r. 2013 pracujeme bez dotácie z m. č. BA–Vajnory, príjmy a výdavky MS SČK sú rozpočtované vo výške 218,51 Eur (z toho príjmy tvoria za členské príspevky od členov po 1,- Eur v sume 100,- Eur a pokladničná hotovosť MS v sume 118,51 Eur).	
9.	<i>Iné</i>	-	

Tab. č. 19

Rímsko-katolícka cirkev, farnosť Bratislava Vajnory			
P.č.	OBLASŤ		Poznámka
1.	<i>Aktivity v roku 2012</i>	- na nedeľných sv. omšiach (sobota večer a 3x nedeľa) prichádza cca 700 osôb. Cca 15 starých a nevládných navštívim raz mesačne doma. Podobne robia členovia Máriinej légie. Farnosť je platformou na stretanie členov chrámového zboru, detského zboru, Máriinej Légie, katolíckej jednoty žien... Príprava na 1.sv.prijímanie (cca 30 tretiakov), birmovanci (cca 40 dospelých), ihrisko pri ZŠ s MŠ bl. Jána Pavla II., ktoré sa poskytuje bezplatne mládeži na šport. Jednorazová pomoc osobám v núdzi (hmotná). Pohreby (cca 35 ročne) a sobáše (cca 12 ročne) kňaz vykonáva bezplatne. 2xročne sa zapája do zbierok na charitu, farnosť vytvorila farskú charitu. Podporuje misie a iné zbierky.	
2.	<i>Služby, aktivity v roku 2013</i>	- vid' bod č. 1	
3.	<i>Materiálno-technické vybavenie</i>	„...ľahko zmerať podľa Vašich kritérií činnosť farnosti. Vychádzame z Evanjelia, ktoré učí vidieť v blížnom a trpiacom Pána Ježiša. V prípade potreby je farnosť schopná veľkej mobility a obetavosti.“	
4.	<i>Kapacita poskytovania služieb</i>	„...trend je rastúci, keďže do našich farností prichádzajú aj z okolitých obcí...“	
5.	<i>Ludské zdroje</i>	- dobrovoľníci, - kňaz,	
6.	<i>Plán rozvoja aktivít</i>	- farnosť ďakuje Mestskej časti za súčinnosť,	
7.	<i>Vzájomné vzťahy medzi organizáciami, záujmovými skupinami a m. č.</i>	- farnosť je platforma na prácu mnohých pracovných skupín, - je korektná a ústretová,	

8.	Podpora a pomoc poskytovaná m. č. BA–Vajnory	- spoluorganizovanie kultúrnych podujatí a koncertov,	
9.	Iné	-	

Tab. č. 20

Vajnorská vzdelávacia spoločnosť			
P.č.	Oblasť	Aktivita	Poznámka
1.	Aktivity v roku 2012	- filmový klub, - šachový krúžok - organizovanie rôznych akcií, besied, prednášok, konferencií, a pod.	
2.	Služby, aktivity v roku 2013	- aktivity pre rodiny s deťmi, - aktivity pre seniorov (edukácia)	
3.	Materiálno-technické vybavenie	-	
4.	Kapacita poskytovania služieb	- podľa dopytu (záujem o rast OZ)	
5.	Ludské zdroje	- dobrovoľníci	
6.	Plán rozvoja aktivít	- 1x za mesiac uskutočňovať podujatie pre väčší počet záujemcov, resp. účastníkov (viac ako 70 ľudí)	
7.	Vzájomné vzťahy medzi organizáciami, záujmovými skupinami a m. č.	- výborné,	
8.	Podpora a pomoc poskytovaná m. č. BA–Vajnory	- na dobrej úrovni,	
9.	Iné	- zlepšenie propagácie a informovanosti o aktivitách spolku,	

Tab. č. 21

Skautská gilda Vajnory			
P.č.	Oblasť	Stav	Poznámka
1.	Aktivity v roku 2012	- prednáškové aktivity, spoločenské posedenia so staršími, návštevy, pomoc s nákupmi, sprievod k lekárom pre chorých v našom okolí, - organizovanie „Dňa narcisov“ v m. č. BA–Vajnory - písanie článkov do Vajnorských novinky, - účasť na aktivitách organizovaných m. č. BA–Vajnory,	
2.	Služby, aktivity v roku 2013	- zameranie sa na rovnaké aktivity ako v r. 2012 pre širšiu verejnosť a záujemcov o naše duchovné, kultúrne a spoločenské aktivity pre seniorov, - spolupráca so žiakmi základnej školy na ESDM o danej krajine (prednáškový a výtvarný program),	

3.	<i>Materiálno-technické vybavenie</i>	- sponzori a vlastné zdroje, - kancelárske potreby - telekomunikačné prostriedky, - na prednášky a stretávanie sa využívajú priestory Farského klubu Titusa Zemana,	
4.	<i>Kapacita poskytovania služieb</i>	v r. 2013 - činnosť bude zameraná rovnakým spôsobom i v ďalších rokoch. v r. 2014 - pomoc mladým pri riešení krízových situácií (pomoc a poradenstvo v núdzovej situácii, napr. písanie úradných žiadostí, sťažností a pod.), - funguje i ako „linka dôvery“ pri problémoch - psychická podpora, a pod.,	
5.	<i>Ludské zdroje</i>	- dobrovoľníci,	
6.	<i>Plán rozvoja aktivít</i>	- pokračovanie v uvedených aktivitách,	
7.	<i>Vzájomné vzťahy medzi organizáciami, záujmovými skupinami a m. č.</i>	- veľmi dobre spolupráca s katolíckou jednotou, ČK, jednotou dôchodcov, s mladými skautmi i školskou družinou pri cirkevnej škole,	
8.	<i>Podpora a pomoc poskytovaná m. č. BA–Vajnory</i>	- spolupráca m. č. BA–Vajnory s organizáciami pôsobiacimi vo Vajnoroch je hodnotená ako ústretová a veľmi dobrá,	
9.	<i>Iné</i>	-	

Tab. č. 22

TYPOARS, s.r.o. – Galéria TYP&ARS			
P.č.	Oblasť	Stav	Poznámka
1.	<i>Aktivity v roku 2012</i>	<p>VÝSTAVY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - V roku 2012 sa realizovalo 5 výstav, z toho 2 s medzinárodnou účasťou: - Insita z Kovačice (11 autorov zo Srbska) - Vajnorský výtvarný salón (9 autorov, 1 zo Španielska), - 10. letné tvorivé dielne (práce účastníkov tvorivých dielní v roku 2012), - Dušan Polakovič – výber z grafickej tvorby, - Obložený klavír č. 18 (3 autori), <p>Galériu počas roka navštívilo cca 2500 návštevníkov z celého Slovenska.</p> <p>KURZY TVORIVOSTI</p> <p>V roku 2012 bolo uskutočnených 30 kurzov tvorivosti pre dospelých (161 účastníkov), spolu s OZ Združenie deti a umenie sme realizovali 37 tvorivých dielní pre deti (664 účastníkov)</p>	

2.	<i>Služby, aktivity v roku 2013</i>	<p>VÝSTAVY</p> <p>-v rok 2012 bolo pripravených 5 výstav, z toho 3 s medzinárodnou účasťou:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Insita z Kovačice (14 autorov zo Srbska) – Ikonopisci (2 autori, 1 z Bulharska) – 10. letné tvorivé dielne (práce účastníkov tvorivých dielní v roku 2013) – Mykotopia (2 autori, 1 z Japonska) – súbežná akcia medzinárodnej výstavy Bienále ilustrácií Bratislava 2013 – Obložený klavír č. 19 (2 autori) <p>Aj tento rok sa predpokladá návštevnosť cca 2500 osôb nielen zo Slovenska, ale aj zo zastupiteľských zborov Srbska, Bulharska a Japonska.</p> <p>KURZY TVORIVOSTI</p> <p>Na tento rok sa pripravilo 31 kurzov tvorivosti pre dospelých (do konca roka sa predpokladá 120 účastníkov) a v spolupráci s OZ Združenie deti a umenie sa zrealizuje 35 tvorivých dielní pre deti (do konca roka sa predpokladá 650 účastníkov)</p>	
3.	<i>Materiálno-technické vybavenie</i>	<p>- VYBUDOVANIE BEZBARIÉROVÉHO PRÍSTUPU pre návštevníkov Galérie TYPO&ARS, tvorivých dielní a kurzov tvorivosti.</p> <p>- Kvalita materiálno-technického zabezpečenia zaostáva, pretože finančné prostriedky, poskytované m. č. BA–Vajnory na rozvoj všeobecne prospešných služieb, podnikania a zamestnanosti pre Galériu TYPO&ARS sú každoročne krátené, aj keď sa realizujú akcie, ďaleko presahujúce náš región (nehovoriac o medzinárodných výstavách) a propagujeme Vajnory po celom Slovensku.</p> <p>Vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov nie je možné zabezpečiť lepšie materiálno-technické vybavenie, hoci je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potreba vydávať prospekty a katalógy k jednotlivým výstavám, čo je aj ďalšia propagácia m. č. BA–Vajnory ako kultúrnej mestskej časti, - potreba zlepšiť bezpečnostný systém ochrany objektu Galérie TYPO&ARS, pretože sa v nej počas výstav nachádzajú výtvarné diela veľkej hodnoty. 	
4.	<i>Kapacita poskytovania služieb</i>	<p>v r. 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizácia 5 výstav (z toho 3 medzinárodné), 31 kurzov tvorivosti pre dospelých (do konca roka sa predpokladá 120 účastníkov), v spolupráci s OZ 	

		Združenie deti a umenie 35 tvorivých dielni pre deti (do konca roka sa predpokladá 650 účastníkov); cca 2500 návštevníkov galérie, v r. 2014: - realizácia 4 výstav (z toho 1 medzinárodná), 30 kurzov tvorivosti pre dospelých (cca 120 účastníkov), v spolupráci s OZ Združenie deti a umenie 30 tvorivých dielni pre deti (cca 650 účastníkov); cca 2500 návštevníkov galérie.	
5.	<i>Ludské zdroje</i>	- dobrovoľníci (v rozsahu 1600 h),	
6.	<i>Plán rozvoja aktivít</i>	V roku 2013 udržať súčasný stav. V ďalších rokoch zvyšovať, resp. rozširovať kapacitu aktivít len za predpokladu navýšenia finančných prostriedkov na zabezpečenie činnosti Galérie TYPO&ARS.	
7.	<i>Vzájomné vzťahy medzi organizáciami, záujmovými skupinami a m. č.</i>	„Kedysi sme sa stretávali na Miestnom úrade – buď v kultúrnej komisii alebo pri prerozdeľovaní dotácií, lenže odkedy to niekto kompetentný (či nekompetentný?) zrušil, vzájomné vzťahy úplne upadli. Naša Galéria TYPO&ARS užšie spolupracuje len so Združením deti a umenie a Vajnorským okrásľovacím spolkom. Nepoznám ich – môžem hovoriť len za Galériu TYPO&ARS – a určite by sa dali zlepšiť. Odporúčal by som aspoň raz do roka vyvolať stretnutie týchto ustanovizní na pôde Miestneho úradu za účasti kompetentných ľudí z Miestneho úradu – určite by to prospelo vzájomným vzťahom, a to ako medzi organizáciami navzájom, tak aj medzi organizáciami a mestskou časťou“.	
8.	<i>Podpora a pomoc poskytovaná m. č. BA–Vajnory</i>	„M. č. BA–Vajnory nám poskytuje na základe projektu finančné prostriedky na rozvoj všeobecne prospešných služieb, podnikania a zamestnanosti pre Galériu TYPO&ARS, ktoré pokrývajú cca 30% našich nákladov, za čo sme veľmi vďační. Určite by sa ale dala zlepšiť spolupráca pri propagácii našich akcií. Mám veľmi zlé skúsenosti s Vajnorskými novinkami – naše články uverejňujú buď neskoro, alebo ich skracujú, alebo ich neuverejnia. Na webovej stránke Vajnor do polovice tohto roka boli avizované akcie, ktoré sa však konali ešte minulý rok. Obdobné skúsenosti majú aj iné vajnorské organizácie – možno	

		<p><i>by bolo dobré, keby Miestny úrad oznámil, kto má na starosti (meno, mail, telefón) webovú stránku Vajnor, Vajnorské novinky, redakčné uzávierky, hlásenie v miestnom rozhlase, uverejňovanie plagátov a pozvánok na akcie na informačných tabuliach Miestneho úradu. Tak by sme mohli priamo poslať zodpovednej osobe oznamy o našich akciách a nezaťažovali by sme zbytočne iných pracovníkov Miestneho úradu. Veď všetky akcie, ktoré robíme, sú naše spoločné a sú v prospech Vajnor a ich obyvateľov – toto by si mohli uvedomiť aj pracovníci Miestneho úradu.“</i></p>	
9.	<i>Iné</i>	<p>- Iné vaše návrhy, námety a podnety: <i>„Bolo by dobré viac si vážiť prácu dobrovoľníkov v kultúrnych organizáciách Vajnor - sú to stovky a tisíce odrobených, ale nezaplatených hodín v prospech Vajnor a ich obyvateľov – bez toho, aby niekto kompetentný povedal aspoň ĎAKUJEM. Je to dosť smutné, pretože práve títo ľudia udržujú celoročne kultúrno-spoločenský život vo Vajnoroch – nielen pracovníci Miestneho úradu, ktorí sú za to platení. Nechápem aj ďalšiu vec – prečo tých pár organizácií, zaoberajúcich sa športom, dostáva na svoju činnosť oveľa viac financií, ako viaceré miestne kultúrne ustanovizne, ktoré aktívne zapájajú do spoločensko-kultúrneho života ďaleko viac ľudí z Vajnor, navyše aj pozitívnym spôsobom propagujú a zviditeľňujú Vajnory vo svete.“</i></p>	

Tab. č. 23

Katolícka jednota BA – Vajnory, úsek Charita			
P.č.	Oblasť	Stav	Poznámka
1.	<i>Aktivity v roku 2012</i>	- zber šatstva (posielajú mnohohodným rodinám, dôchodcom, bezdomovcom, slobodným matkám, aj mimo m. č. BA–Vajnory),	
2.	<i>Služby, aktivity v roku 2013</i>	- 120 balíkov/rok (1 balík cca 100kg) – pomohlo sa asi 110-130 rodinám,	
3.	<i>Materiálno-technické vybavenie</i>	-	
4.	<i>Kapacita poskytovania služieb</i>	<p>v r. 2013 - 80 balíkov už bolo distribuovaných, 100 – 130 rodín, v r. 2014 - rovnaký plán,</p>	

5.	<i>Ludské zdroje</i>	- dobrovoľníci,	
6.	<i>Plán rozvoja aktivít</i>	- stabilizovať súčasný stav – tento stav je udržateľný,	
7.	<i>Vzájomné vzťahy medzi organizáciami, záujmovými skupinami a m. č.</i>	- Katolícka jednota Slovenska – centrála: nie je veľká komunikácia medzi charitou a inými organizáciami,	
8.	<i>Podpora a pomoc poskytovaná m. č. BA–Vajnory</i>	vzťah je výborný na činnosť (1 balík stojí 4 eurá a väčšinou prispieva m. č. BA–Vajnory, Ružencové bratstvo a ľudia, - prispela Kkatolícka jednota Slovenska - centrála – 100 eur,	
9.	<i>Iné</i>	-	

Tab. č. 24

Klub rodičov a priateľov mládežníckeho futbalu – Vajnory			
P.č.	Oblasť	Stav	Poznámka
1.	<i>Aktivity v roku 2012</i>	- Klub vznikol koncom roka (september) 2012, za toto obdobie sa zorganizoval zatiaľ len obmedzený počet aktivít pre členov klubu. Počas roka sa však v organizovanej forme zúčastnili na viacerých aktivitách na podporu rozvoja MČ-BA Vajnory a naše deti počas celého roka pozitívne reprezentujú našu mestskú časť na množstve súťaží a turnajov.	
2.	<i>Služby, aktivity v roku 2013</i>	-	
3.	<i>Materiálno-technické vybavenie</i>	r. 2013 - potreba zlepšenia alebo zabezpečenia potrebnej kvality, - zabezpečenie lepšieho materiálno-technického vybavenia, konkrétne: - sfunkčnenie klubovne, ktorá bude slúžiť ako deťom, tak i rodičom a miestnym futbalistom. Klubovňu upraviť v spolupráci s FK Vajnory. Plánuje sa vybaviť ju sedením, malou kuchynkou, elektrospotrebičmi (väčšinu spotrebičov je už zabezpečená), - všetky aktivity sa zrealizujú svojpomocne, vlastnými technickými a materiálnymi prostriedkami a samozrejme bez nárokov na zisk a zameraním na zlepšenie kvality života v našej mestskej časti	
4.	<i>Kapacita poskytovania služieb</i>	v r. 2013: - toho času sa riešia aktivity prevažne pre cca 50 detí. Ponúkame však spoluprácu pri organizovaní kultúrno-spoločenských a športových podujatí mestskej časti ako napr.	

		<p>Vajnorská šarkaniáda, Medzinárodný deň detí, Vajnory na kolieskach, ...</p> <p>v r. 2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - radi by sme sa zapojili do spoločnej organizácie podujatí zameraných na rodiny s deťmi všetkých vekových kategórií, mládež a športovcov. Rozsah našich aktivít súvisí s množstvom pridelených finančných prostriedkov a materiálnom technickým zabezpečením od mestskej časti a členského príspevku členov nášho združenia. Pripravujeme aj dva turnusy úspešného denného letného tábora pre deti vo veku od 6 – 9 rokov, 	
5.	<i>Ludské zdroje</i>	<ul style="list-style-type: none"> - dobrovoľníci, (všetko sú výhradne dobrovoľnícke aktivity, preto sú vo väčšine prípadov naše aktivity zabezpečované členmi úzkeho kruhu predsedníctva Klubu rodičov a priateľov..., alebo ich rodinnými príslušníkmi. Nápomocní sú však aj ostatní členovia Klubu, či už formou spoluorganizácie na podujatiach, alebo pomocnými prácami podľa potreby a dohody 	
6.	<i>Plán rozvoja aktivít</i>	<ul style="list-style-type: none"> - stabilizovať súčasný stav: zastabilizovanie existujúcej členskej základne, ktorá sa v prvom roku nášho pôsobenia rozrástla o desiatky ďalších členov. - zvyšovať, resp. rozširovať kapacitu aktivít: novinkou medzi našimi aktivitami je letný tábor zameraný na deti z vajnorských rodín. Tábor sa plánuje v roku 2014 presunúť do iných vhodnejších priestorov (športový areál Alviano), skvalitniť služby, rozšíriť počet turnusov a zvýšiť kapacitu tábora na 40 detí - opäť sa plánuje s mestskou časťou spolupracovať pri podujatiach ňou organizovaných - aktívne sa zapojiť aj ako klub rodičova priateľov do sprievodu na Vajnorských dožinkách 2014 - zapájať staršie deti z radov členov do spolupráce pri organizovaní podujatí m. č., 	
7.	<i>Vzájomné vzťahy medzi organizáciami, záujmovými skupinami a m. č.</i>	<p>Najužšia spolupráca je primárne smerovaná na podporu futbalového klubu FK Vajnory a podpory futbalovej mládeže. Cieľom je však rozšíriť rady aj o rodiny nefutbalistov s deťmi vo vekovej kategórii od 6-18 rokov.</p> <ul style="list-style-type: none"> - úzko spolupracovať aj s m. č. BA– Vajnory a ostatnými združeniami a 	

		spolkami pôsobiacimi na jej území, ako napr. poľovníci, ... - tohto času sa spolupracuje aj s podnikateľskou obcou a pripravuje sa spolupráca aj s Vajnorskou vzdelávacou spoločnosťou a inými spolkami podľa aktuálnej potreby.	
8.	<i>Podpora a pomoc poskytovaná m. č. BA–Vajnory</i>	- veľmi dobrá spolupráca, flexibilita a ústretovosť zo strany mestskej časti prispieva nielen k realizácii, ale aj k rozvoju plánovaných aktivít, - spolupráca pri materiálno – technickom zabezpečení pripravovaných aktivít klubu rodičov, - finančná podpora vo forme dotácie na realizáciu plánovaných činností,	
9.	<i>Iné</i>	-	

Tab. č. 25

Klub mladých Vajnorákov			
P.č.	Oblasť	Stav	Poznámka
1.	<i>Aktivity v roku 2012</i>	-	
2.	<i>Služby, aktivity v roku 2013</i>	-	
3.	<i>Materiálno-technické vybavenie</i>	-	
4.	<i>Kapacita poskytovania služieb</i>	- pre mladých Vajnorákov vo veku od 10 - 18 rokov	
5.	<i>Ludské zdroje</i>	- profesionálni pracovníci, - dobrovoľníci	
6.	<i>Plán rozvoja aktivít</i>	- svojej ponuke pre mladých spája aktivity, ktorých účelom je rozvoj sociálnych zručností a zmysluplné využívanie voľného času so službami sociálneho charakteru, - stolný futbal, prečítať si zaujímavé knihy, hrať spoločenské hry či spoločne plánovať akciu, ktorá by bola prínosom pre širšiu komunitu, - najmä pre starších bude k dispozícii služba sociálneho poradenstva, pomoc pri rozhodovaní sa o ich profesijnej budúcnosti či odborná podpora v čase zvládania náročnejšej životnej situácie,	- poskytuje sociálne poradenstvo, - poradenstvo v oblasti vzdelávania a riešenia životných situácií,
7.	<i>Vzájomné vzťahy medzi organizáciami, záujmovými skupinami a m. č.</i>	-	
8.	<i>Podpora a pomoc poskytovaná m. č. BA–Vajnory</i>	-	
9.	<i>Iné</i>	- V najbližšom období tieto ako i iné činnosti bude Mládež ulice realizovať prostredníctvom projektu Preventívne a	nízkoprahové aktivity

		nízkoprahové aktivity v sídliskových komunitách, ktorý bol podporený Islandom, Lichtenštajnskom a Nórskom prostredníctvom Programu Aktívne občianstvo a inklúzia, ktorý realizuje Nadácia Ekopolis v spolupráci s Nadáciou pre deti Slovenska a SOCIA – nadácia pre sociálne zmeny,	
--	--	---	--

Tab. č. 26

Neformálne aktivity: Kurz vajnorských ornamentov, Hrnčiarska dielňa			
P.č.	Oblasť	Stav	Poznámka
1.	<i>Aktivity v roku 2012</i>	- kurz vajnorských ornamentov	
2.	<i>Služby, aktivity v roku 2013</i>	- celkovo kurz navštívilo 28 osôb z čoho 16 bolo stálych, ktorý chodili na každú hodinu. Zúčastnili sa ho deti od 6 rokov do 14, dospelí a seniory.	
3.	<i>Materiálno-technické vybavenie</i>	- finančné prostriedky na prenájom miestnosti, - spotrebný materiál: papier, farby, štetce, podklady na maľbu a pod.	
4.	<i>Kapacita poskytovania služieb</i>	- 28	
5.	<i>Ľudské zdroje</i>	- dobrovoľníčka	
6.	<i>Plán rozvoja aktivít</i>	- zvýšiť kapacitu poskytovania služieb,	
7.	<i>Vzájomné vzťahy medzi organizáciami, záujmovými skupinami a m. č.</i>	-	
8.	<i>Podpora a pomoc poskytovaná m. č. BA–Vajnory</i>	-	
9.	<i>Iné</i>	- Keramika – hrnčiarska dielňa: krúžky na ZŠ pre cca 37 detí	

Sumarizácia potrieb záujmových skupín a spoločenských organizácií

a) Detský folklórny súbor JURÍČEK

- potreba zlepšenia materiálno-technického vybavenia (doplnenie a údržba krojovej výbavy a potrebných historických artefaktov k autentickému prejavu),
- doplnenie zvukovej aparatúry,
- nedostatočné priestorové zázemie pre prácu spolku (uskladnenie materiálovo-technického vybavenia);

b) OZ Združenie detí a umenie

- finančné prostriedky poskytované MČ-BA Vajnory pre OZ Združenie detí a umenie sú každoročne krátené. Pre rok 2013 bolo žiadané **1600 eur** (čo predstavuje je len 24% z celkových nákladov na tvorivé dielne), pridelené bolo **850 eur (53% z požadovanej sumy)**,
- väčšia podpora zo strany MČ-BA Vajnory,
- vzájomné vzťahy sú na nízkej úrovni,
- zintenzívniť pomoc pri propagácii našich akcií;

c) Miestny spolok Slovenského červeného kríža

- bez pripomienok, námietov a požiadaviek;

d) Rímsko-katolícka cirkev, farnosť Bratislava Vajnory

- bez pripomienok, námietov a požiadaviek;

e) Vajnorská vzdelávacia spoločnosť

- zlepšenie propagácie a informovanosti o aktivitách spolku;

f) Skautská gilda Vajnory

- bez pripomienok, námietov a požiadaviek;

g) TYPOARS, s.r.o. – Galéria TYP&ARS

- vybudovanie bezbariérového prístupu pre návštevníkov Galérie TYPO&ARS, tvorivých dielní a kurzov tvorivosti,
- kvalita materiálo-technického zabezpečenia zaostáva, pretože finančné prostriedky, poskytované m. č. BA–Vajnory na rozvoj všeobecne prospešných služieb, podnikania a zamestnanosti pre Galériu TYPO&ARS sú každoročne krátené, aj keď realizujeme akcie, ďaleko presahujúce náš región (nehovoriac o medzinárodných výstavách) a propagujeme m. č. BA–Vajnory po celom Slovensku,
- nedostatok finančných prostriedkov:
 - vydávať prospekty a katalógy k jednotlivým výstavám, čo je aj ďalšia propagácia m. č. BA–Vajnory ako kultúrnej mestskej časti,
 - zlepšiť bezpečnostný systém ochrany objektu Galérie TYPO&ARS, pretože sa v nej počas výstav nachádzajú výtvarné diela veľkej hodnoty
- iné vaše návrhy, námety a podnety:
 - nerovnomerné rozdeľovanie finančných prostriedkov medzi športovými a kultúrnymi aktivitami,
 - nedocenenie práce dobrovoľníkov,
 - zlepšiť spoluprácu a propagáciu akcií (Vajnorské novinky),
 - aktualizovať údaje na webovej stránke m. č. BA–Vajnory - určiť kontaktného pracovníka na MÚ m. č. BA–Vajnory;

h) Katolícka jednota BA – Vajnory, úsek Charita

- bez pripomienok, námietov a požiadaviek;

i) Klub rodičov a priateľov mládežníckeho futbalu – Vajnory

- zabezpečiť lepšie materiálno-technické vybavenie (pripravujeme sfunkčnenie klubovne, ktorá bude slúžiť ako deťom, tak i rodičom a miestnym futbalistom, klubovňu realizujeme v spolupráci s FK Vajnory - plánujeme ju vybaviť sedením, malou kuchynkou, elektrospotrebičmi -väčšinu spotrebičov už máme toho času zabezpečenú);

j) Klub mladých Vajnorákov

- bez pripomienok, námetov a požiadaviek.

4.5 Vietnamská komunita na území m. č. BA–Vajnory

Na území m. č. BA–Vajnory žije vietnamská komunita, ktorej odhadovaný počet je 200 členov. Starší členovia komunity udržiavajú kontakty s rodinou v domovskej krajine i keď väzby sú dosť popretrhané a sociálne kontakty sú už slabé. Ako uvádza pán Loi Nguyen: „...*ťažko povedať či som viac Slováč, alebo Vietnamec. Často hovorím, že som niečo medzi, tu žijem tu mám povinnosti a rodinu a vo Vietname už nie som celkom Vietnamec. Deti sa určite cítia viac Slováčmi. Tu sa narodili, tu sa naučili jazyk. Jazyk v rodinách je individuálny, sú rodiny, kde po vietnamsky deti málo vedia, sú rodiny, v ktorých deti hovoria plynule po vietnamsky a sú rodiny, kde deti po vietnamsky už takmer vôbec nevedia.*“

Komunita udržiava pôvodné zvyky z domovskej krajiny a snaží sa čas ich osláv prispôbujú čo najviac k dátumom sviatkov v Slovenskej republike. Pri príležitosti sviatkov sa niektoré rodiny spoločne navštevujú.

Členovia komunity sa navzájom poznajú, rešpektujú sa, ale navštevujú sa len niektorí. Snažia sa žiť vo vzájomnej harmónii, nie len medzi sebou, ale aj s majoritným obyvateľstvom mestskej časti, celkovo prevládajú priateľské vzťahy.

Deti z tejto komunity sú akceptované majoritnou väčšinou. Vzájomné vzťahy nepredstavujú zdroj napätia alebo nepokojov.

Komunita je aktívna v propagácii vlastnej kultúry tým, že usporadúva kultúrne programy a pod.

5 ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY A ĎALŠÍCH OBYVATEĽOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – VAJNORY NA ROZVOJ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Hlavnými princípmi komunitného plánovania je partnerstvo medzi všetkými účastníkmi a zapájanie miestnej komunity, t.j. obyvateľov daného územného celku, v našom prípade mestskej časti Bratislava – Vajnory, do tvorby komunitného plánu sociálnych služieb. Za týmto účelom bolo nutné vybrať metódy a formy oslovenia a zapojenia tak, aby zaujali a motivovali k aktívnej spolupráci obyvateľov, mysliac aj na ich rôznorodosť, napr. v spôsobe života, záujmov, zdravotného stavu, sociálnej situácie, veku, príslušnosti k mestskej časti a pod.

Prijímateľmi sociálnych služieb sú ľudia v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorých sú sociálne služby určené a ktorí ich už dostávajú. Všetci ostatní obyvatelia sú buď čakateľmi na poskytovanie sociálnej služby, alebo potenciálnymi prijímateľmi. Zapojením obyvateľov, oslovovaním a vyhľadávaním boli získané informácie o potrebách jednotlivých skupín, o kvalite poskytovaných sociálnych služieb, ako i názory a návrhy na ďalší rozvoj sociálnych služieb.

Na oslovenie a zisťovanie názorov obyvateľov bol zostavený dotazník, ktorého distribúciu a zber zabezpečoval Miestny úrad mestskej časti Bratislava – Vajnory. Cieľom zisťovania bolo získať údaje, ktoré môžu pomôcť komunitnému plánovaniu zohľadniť potreby jednak užívateľov sociálnych služieb, ale aj ostatných obyvateľov.

Realizácia prieskumu

Prieskum sa vykonával dotazníkovým zisťovaním. Návrh otázok dotazníka a rozsah zisťovaných tém bol prispôsobený požiadavkám zadávateľa.

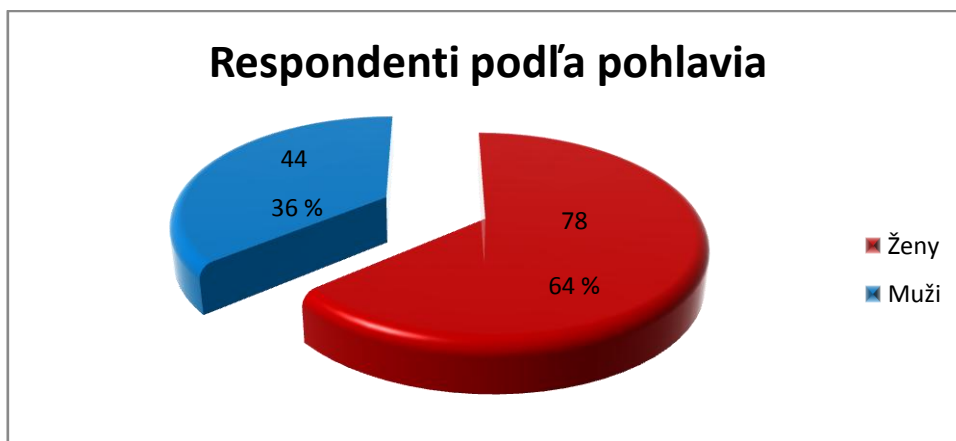
Zameranie otázok v dotazníku bolo cielené na jednotlivé okruhy. Po úvodných informáciách o veku, pohlaví a úrovne vzdelania sa v prvom rade zisťovalo, či je respondent už v súčasnosti poberateľom sociálnej služby a ak áno, aká je miera jeho spokojnosti s poskytovanými službami. Ďalej sa zisťovala miera potrebnosti jednotlivých sociálnych služieb, na čo nadväzovali otázky k hodnoteniu kvality týchto služieb. V závere dotazníka mal možnosť respondent vyjadriť svoj názor, dávať podnety a návrhy na rozvoj sociálnych služieb mesta. Dotazník bol anonymný.

Prieskum sa realizoval terénnym zisťovaním v rozmedzí dvoch mesiacov, počas ktorých bolo rozdáných cca 300 dotazníkov a dotazník bol zverejnený aj v miestnych novinách s nákladom 2000 ks. Napriek tomu bola návratnosť dotazníkov pomerne slabá, dosiahol sa však potrebný počet 122 ks k relevantnému vyhodnoteniu.

Vyhodnotenie prieskumu

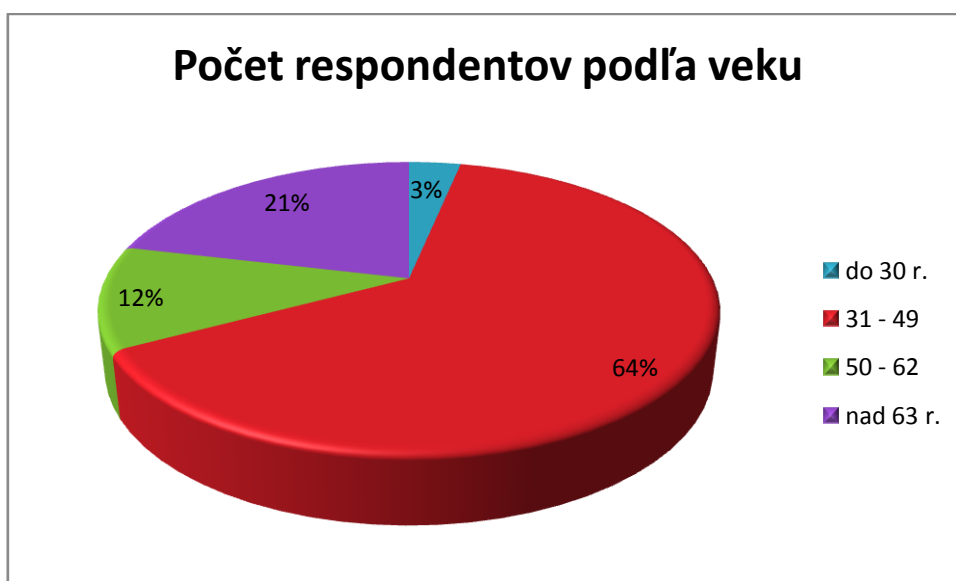
5.1 Všeobecná časť

Z celkového počtu 122 vrátených dotazníkov vyplnili 78 ženy, čo je 64% a 44 muži, čo je 36%.

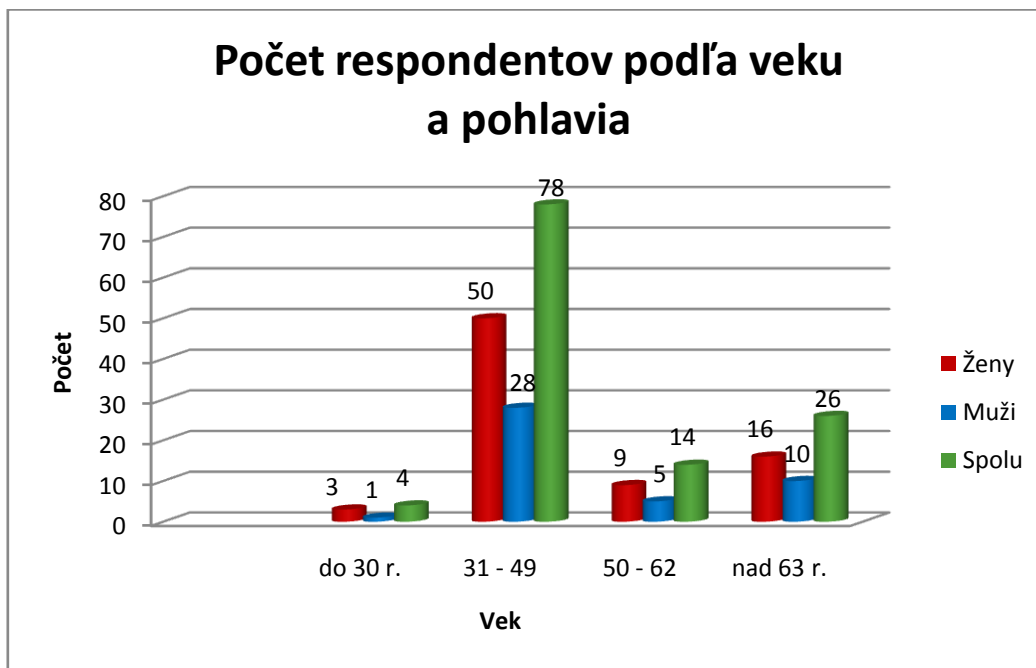

Graf č. 1 – Respondenti podľa pohlavia

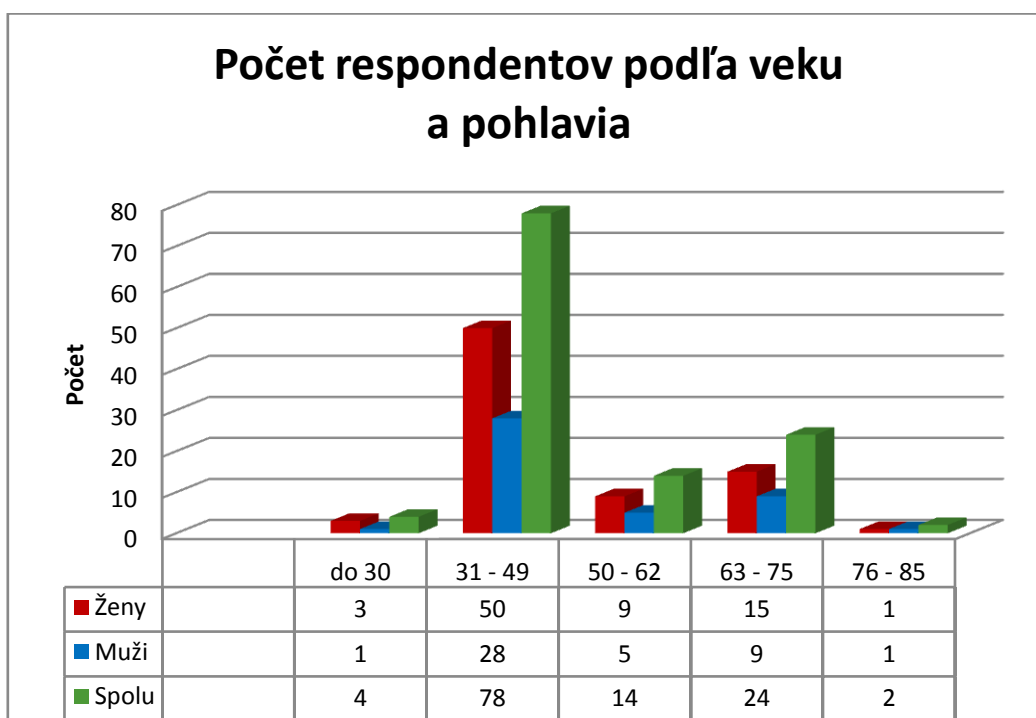
Veková štruktúra respondentov bola zameraná na dospelú populáciu od 18 rokov, pričom vekové skupiny boli členené na mladých ľudí do 30 rokov, na skupinu v najaktívnejšom veku od 31 do 49 rokov, ďalej na skupinu v preddôchodkovom veku od 50 do 62 rokov a poslednú skupinu nad 63 rokov, ktorá bola pôvodne ďalej rozčlenená na štyri podskupiny, a to od 63 do 75 rokov, od 76 do 85 rokov, od 86 do 90 rokov a nad 90 rokov. Keďže sa prieskumu nezúčastnil žiadny respondent nad 85 rokov, posledné dve vekové skupiny neboli vyhodnocované.

Graf č. 2 – Respondenti podľa veku

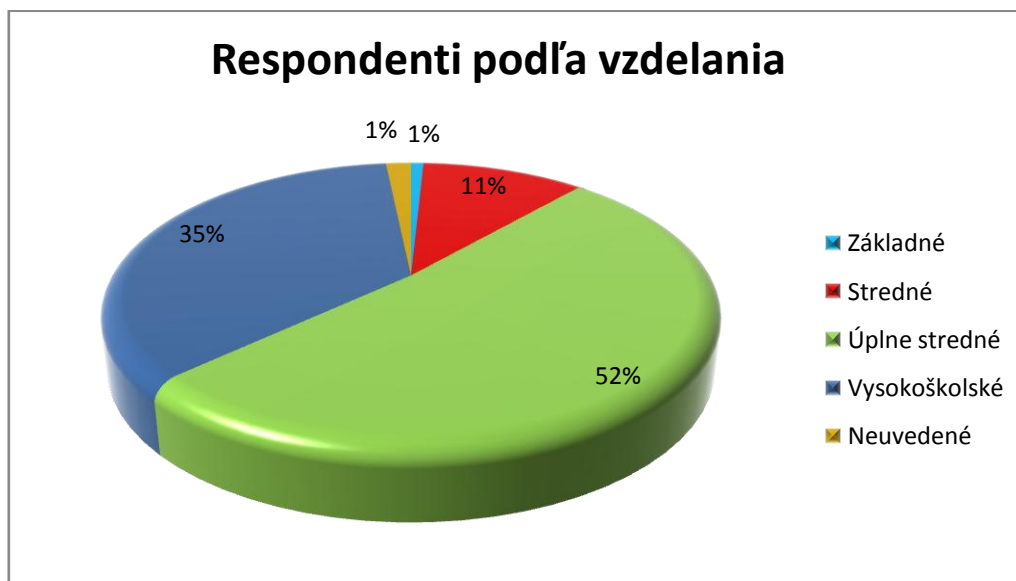
Graf č. 3 – Respondenti podľa veku a pohlavia

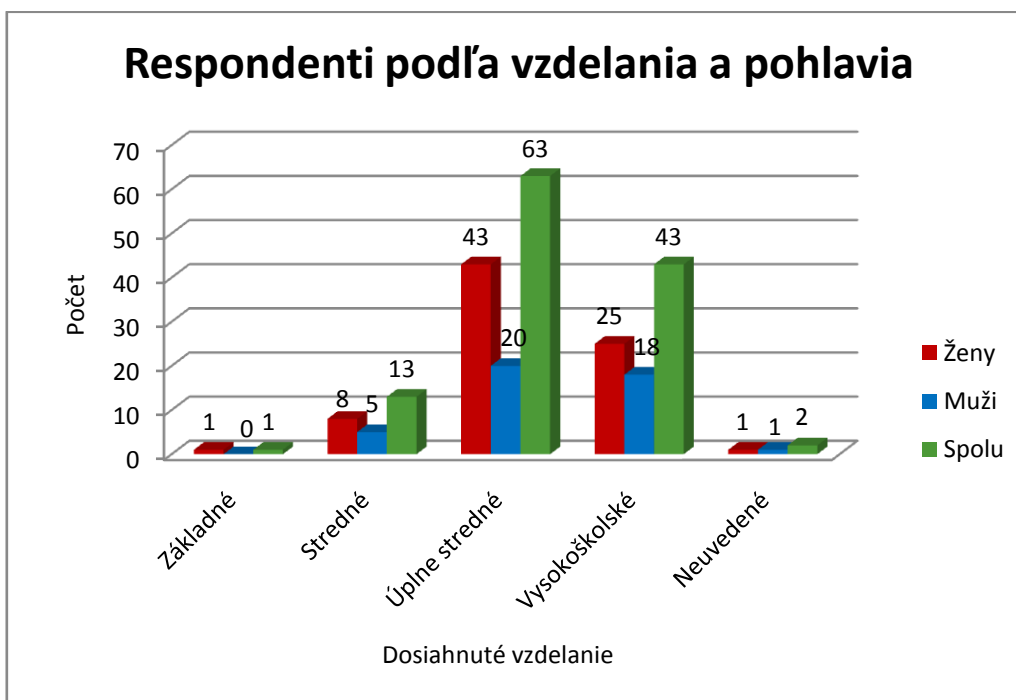
Graf č. 4 – Počet respondentov podľa veku a pohlavia

Z prehľadu vyplýva, že do prieskumu sa zapojili najmä obyvatelia v aktívnom veku, za ktorými nasledovali s výrazným početným odstupom občania po dovŕšení dôchodkového veku. V prieskume bolo veľmi nízke zastúpenie obyvateľov v preddôchodkovom veku, čím bol prieskum ochudobnený o názory vekovej skupiny, ktorá bude tvoriť v neďalekej budúcnosti najpočetnejšiu skupinu žiadateľov a prijímateľov sociálnych služieb.

Vzdelanostná úroveň respondentov bola sledovaná v nasledovnom členení: dosiahnuté základné vzdelania, stredné bez maturity, úplne stredné (s maturitou), vysokoškolské a neuvedené.

Graf č. 5 – Respondenti podľa vzdelania

Graf č. 6 – Respondenti podľa vzdelania a pohlavia

Uvedené grafy dokumentujú vysokú vzdelanostnú úroveň obyvateľov zapojených do prieskumu. Najviac ich bolo s úplným stredoškolským vzdelaním a nasledoval vysoký podiel respondentov s vysokoškolským vzdelaním a to tak u žien ako i u mužov. Uvedený stav vyplýva z najpočetnejšej skupiny respondentov vzhľadom na vekovú štruktúru (31 – 49 rokov).

Zisťovanie spokojnosti s poskytovanými sociálnymi službami

Cieľom položených otázok bolo zistenie spokojnosti s poskytovanými sociálnymi službami od občanov, ktorí sú už v súčasnosti ich prijímateľmi. Z celkového počtu respondentov, ktorí vrátili dotazník len dvaja uviedli, že sú prijímateľmi sociálnej služby. Z ďalšieho textu ich dotazníku vyplynulo, že ani v jednom prípade nešlo o sociálnu službu podľa zákona o sociálnych službách, ale o iný typ sociálnej pomoci, ako je napríklad asistenčná služba v rámci kompenzácií pri zdravotnom postihnutí. Vzhľadom na túto skutočnosť nebolo možné vyhodnotiť a posúdiť spokojnosť prijímateľov sociálnych služieb v mestskej časti Bratislava – Vajnory, napriek tomu, že sociálne služby sú v tejto mestskej časti poskytované, napr. v dennom centre – klub dôchodcov, rozvoz obedov a pod.

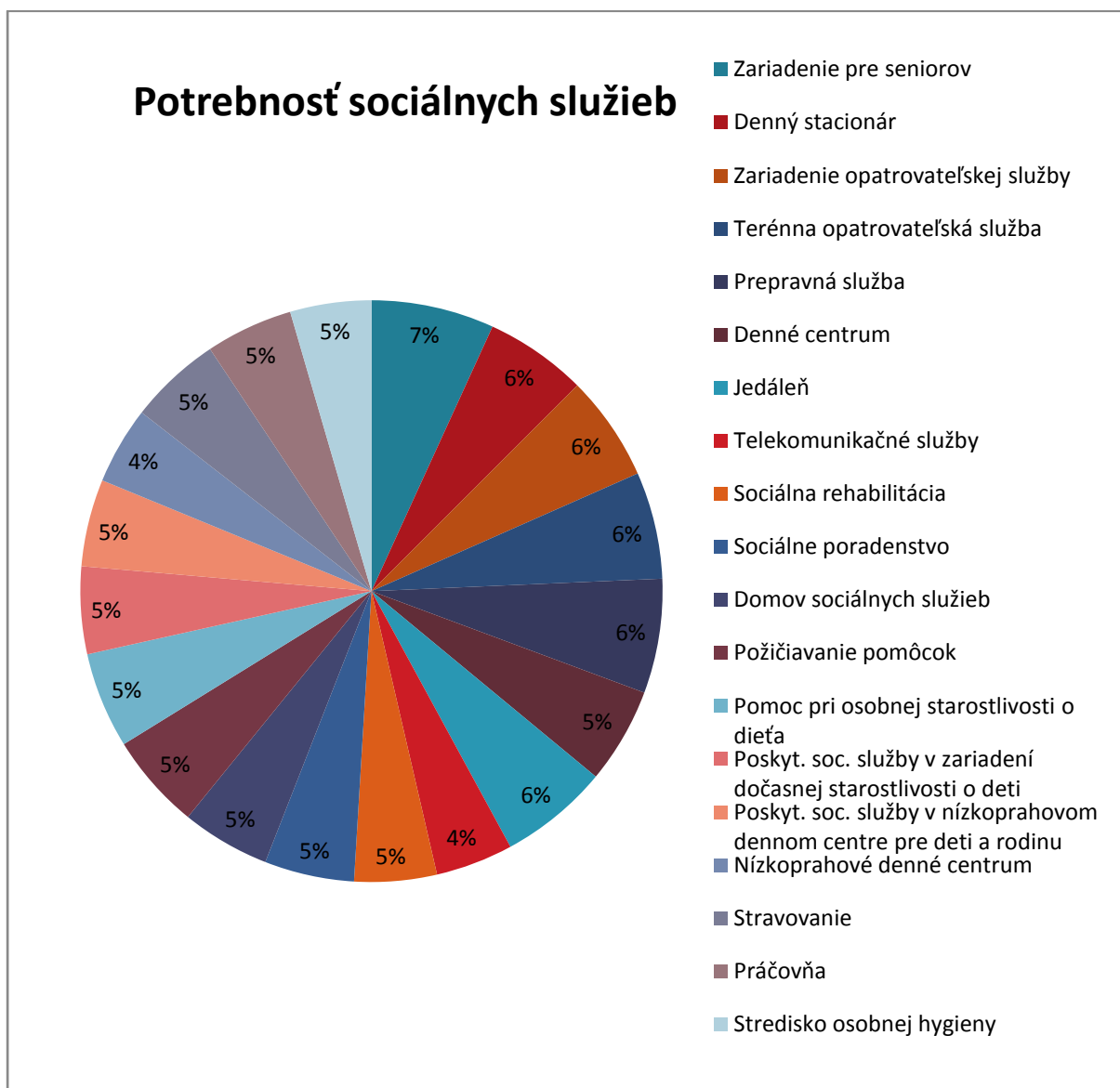
5.2 Zisťovanie potrebnosti sociálnych služieb

Otázky k zisťovaniu potrebnosti sociálnych služieb boli zostavené pre zadávateľom vybrané sociálne služby, ktoré z dôvodu prehľadnosti pri vyhodnotení možno rozdeliť podľa cieľových skupín nasledovne:

- **Sociálne služby pre seniorov a občanov so zdravotným postihnutím** – zariadenie pre seniorov (domov dôchodcov), denný stacionár, zariadenie opatrovateľskej služby, opatrovateľská služba poskytovaná v domácnosti, prepravná služba, denné centrum (klub dôchodcov), jedáleň vrátane donášky stravy, používanie telekomunikačných technológií, sociálna rehabilitácia, sociálne poradenstvo, domov sociálnych služieb a požičiavanie pomôcok;
- **Sociálne služby pre rodinu s deťmi** – pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života, poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, poskytovanie sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu;
- **Sociálne služby pre občanov ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia** – nízkoprahové denné centrum, stravovanie, pracovňa a stredisko osobnej hygieny.

Respondenti sa vyjadrovali k jednotlivým druhom sociálnych služieb určením dôležitosti tej-ktorej sociálnej služby v štyroch stupňoch – sociálna služba je: veľmi potrebná, dosť potrebná, príležitostne potrebná alebo vôbec nie je potrebná.

Na základe vyhodnotenia odpovedí možno konštatovať, že obyvatelia mestskej časti Bratislava – Vajnory, ktorí sa zúčastnili prieskumu, pokladajú za rovnako dôležité všetky sledované sociálne služby s miernou prevahou poskytovania sociálnych služieb v zariadení pre seniorov.

Graf č. 7 – Potrebnosť sociálnych služieb

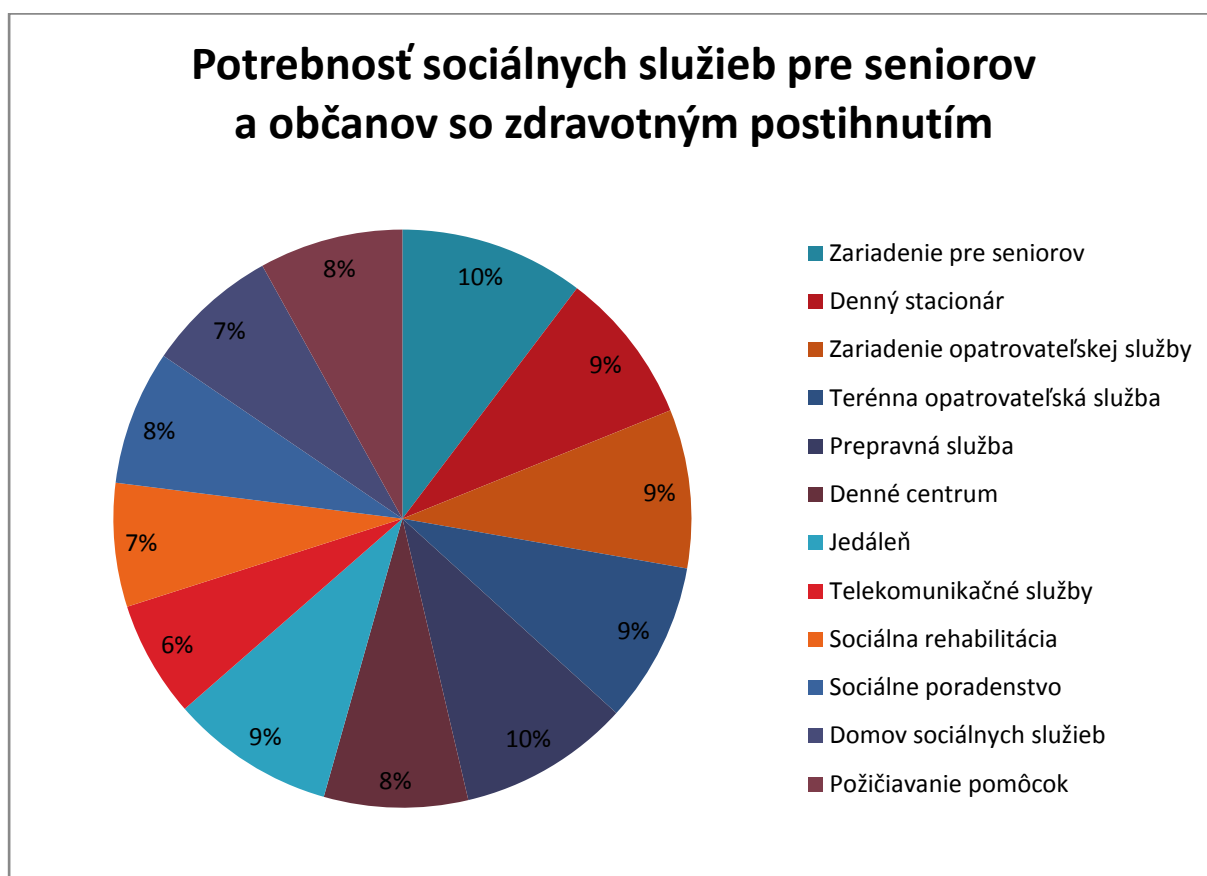
Z prezentovaných výsledkov vyplýva, že pri analyzovaní údajov prikladali respondenti značne vyrovnanú dôležitosť a potrebnosť všetkým druhom sociálnych služieb.

K uvedenému je nutné dodať, že vzhľadom k významnej prevahe respondentom vekovej kategórie od 31 do 49 rokov možno poukázať na vysokú medzigeneračnú solidaritu týchto respondentov – obyvateľov mestskej časti Bratislava – Vajnory s potrebami ostatných obyvateľov, najmä staršej vekovej kategórie. Tento výstup možno hodnotiť vysoko pozitívne.

5.2.1 Potrebnosť sociálnych služieb pre seniorov a občanov so zdravotným postihnutím

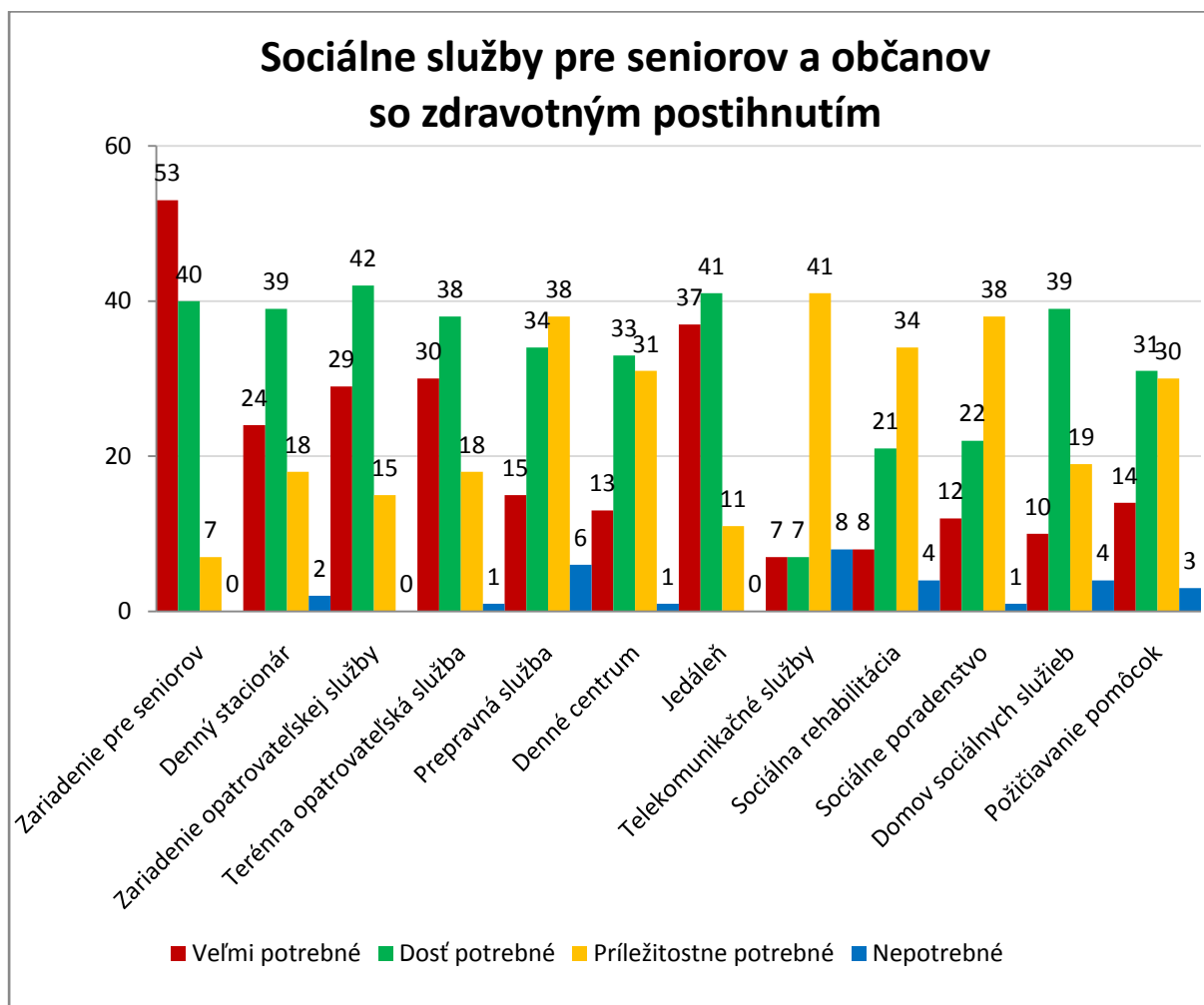
Pre uvedenú cieľovú skupinu boli v dotazníkovom prieskume sledované nasledovné sociálne služby: zariadenie pre seniorov (domov dôchodcov), denný stacionár, zariadenie opatrovateľskej služby, opatrovateľská služba poskytovaná v domácnosti, prepravná služba, denné centrum (klub dôchodcov), jedáleň vrátane donášky stravy, používanie telekomunikačných technológií, sociálna rehabilitácia, sociálne poradenstvo, domov sociálnych služieb a požičiavanie pomôcok.

K potrebnosti sociálnych služieb pre seniorov a občanov so zdravotným postihnutím sa vyjadrilo až 82% respondentov.

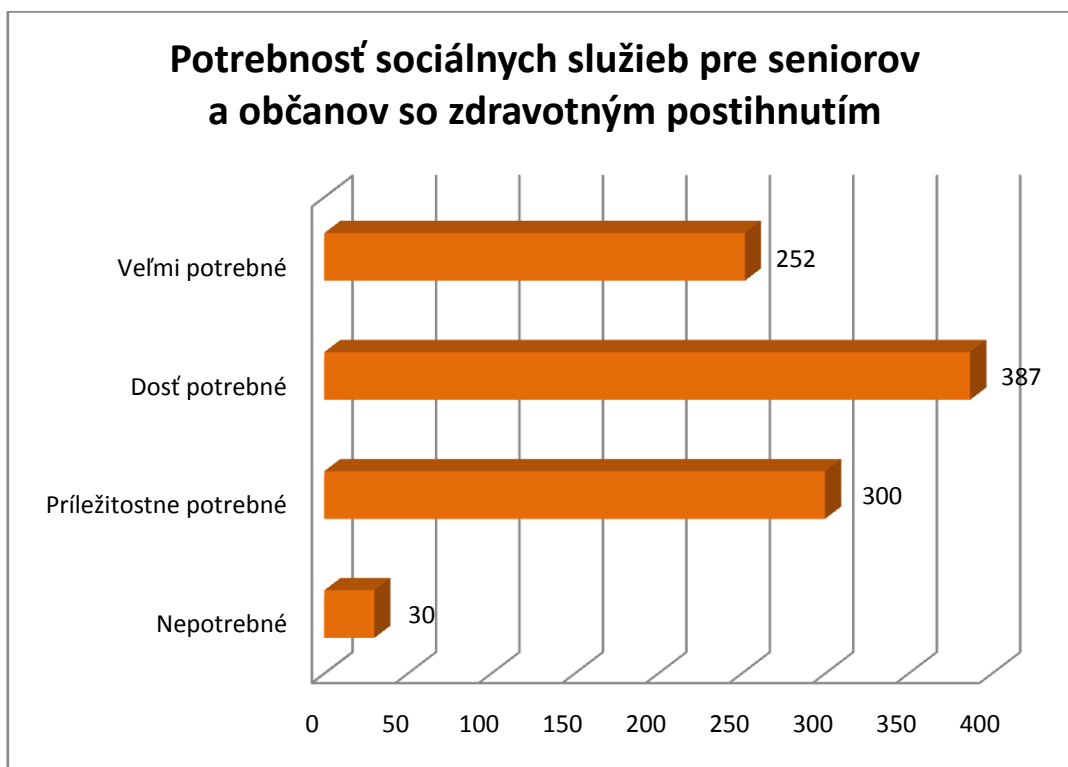
Graf č. 8 – Potrebnosť sociálnych služieb pre seniorov a občanov so zdravotným postihnutím

Z rozloženia početnosti odpovedí vyplýva, že najväčší počet respondentov sa vyjadril k sociálnym službám poskytovaným v zariadení pre seniorov a k prepravnej službe a najmenší k telekomunikačným službám, ktoré sú pomerne novými a ešte málo známymi sociálnymi službami. Celkovo však možno konštatovať rovnomerné rozloženie početnosti odpovedí respondentov na jednotlivé vybrané sociálne služby pre uvedenú cieľovú skupinu.

Graf č. 9 – Potrebnosť sociálnych služieb pre seniorov a občanov so zdravotným postihnutím

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že za veľmi potrebné považovali respondenti len sociálne služby poskytované v zariadení pre seniorov. Za dosť potrebné považovali sociálne služby v dennom stacionári, zariadení opatrovateľskej služby, terénnu opatrovateľskú službu, jedáleň vrátane donášky stravy, v domove sociálnych služieb a požičiavanie pomôcok. Za príležitostne potrebné považovali prepravnú službu, telekomunikačné služby, sociálnu rehabilitáciu a sociálne poradenstvo. Pozitívne možno hodnotiť, že úplne zanedbateľný počet respondentov považoval niektorú sociálnu službu za nepotrebnú.

Graf č. 10 – Celková potrebnosť sociálnych služieb pre seniorov a občanov so zdravotným postihnutím

Podľa početnosti odpovedí na potrebnosť všetkých vybraných sociálnych služieb pre sledovanú cieľovú skupinu považovali respondenti sociálne služby za dost' potrebné, nasledujú príležitostne potrebné a až na treťom mieste ich považovali za veľmi potrebné. Uvedený výsledok je jednoznačne ovplyvnený nerovnomernou vekovou štruktúrou respondentov, keď prevažujúca veková skupina (od 31 do 49 rokov) nie je väčšinou odkázaná na žiadnu zo sledovaných sociálnych služieb.

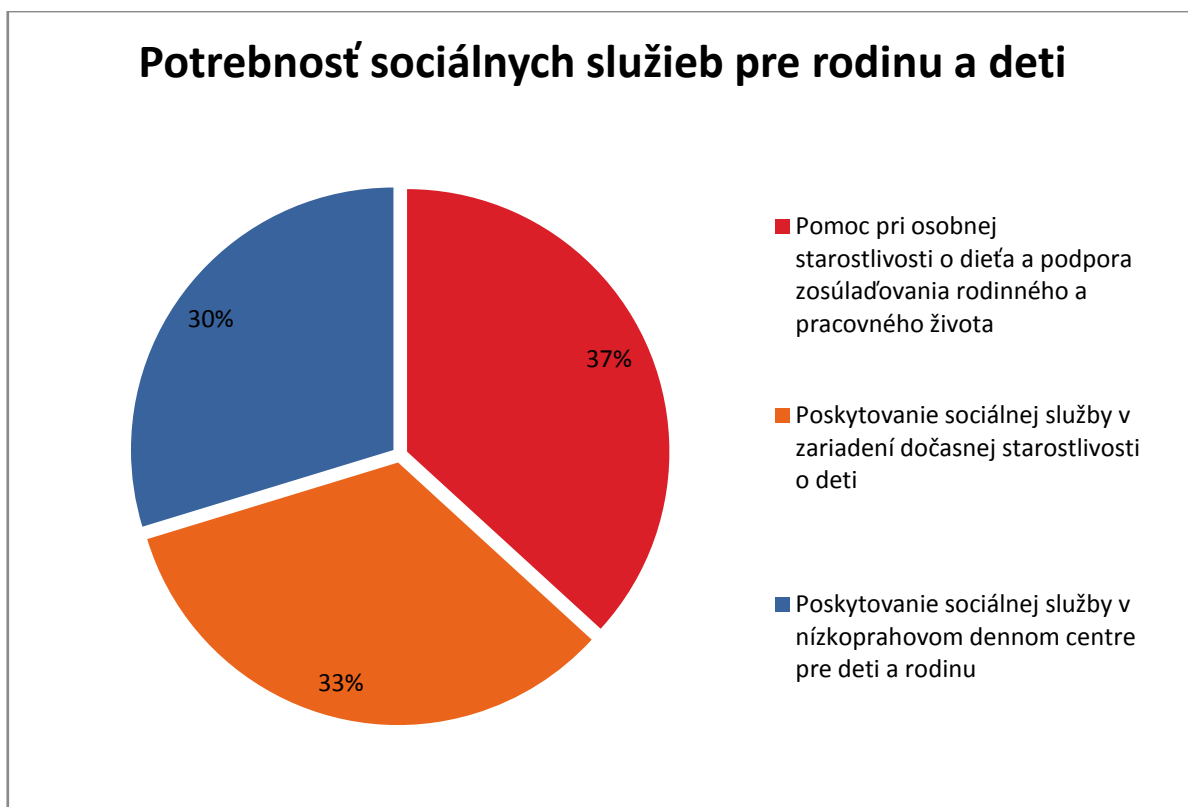
5.2.2 Potrebnosť sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi

Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi sú:

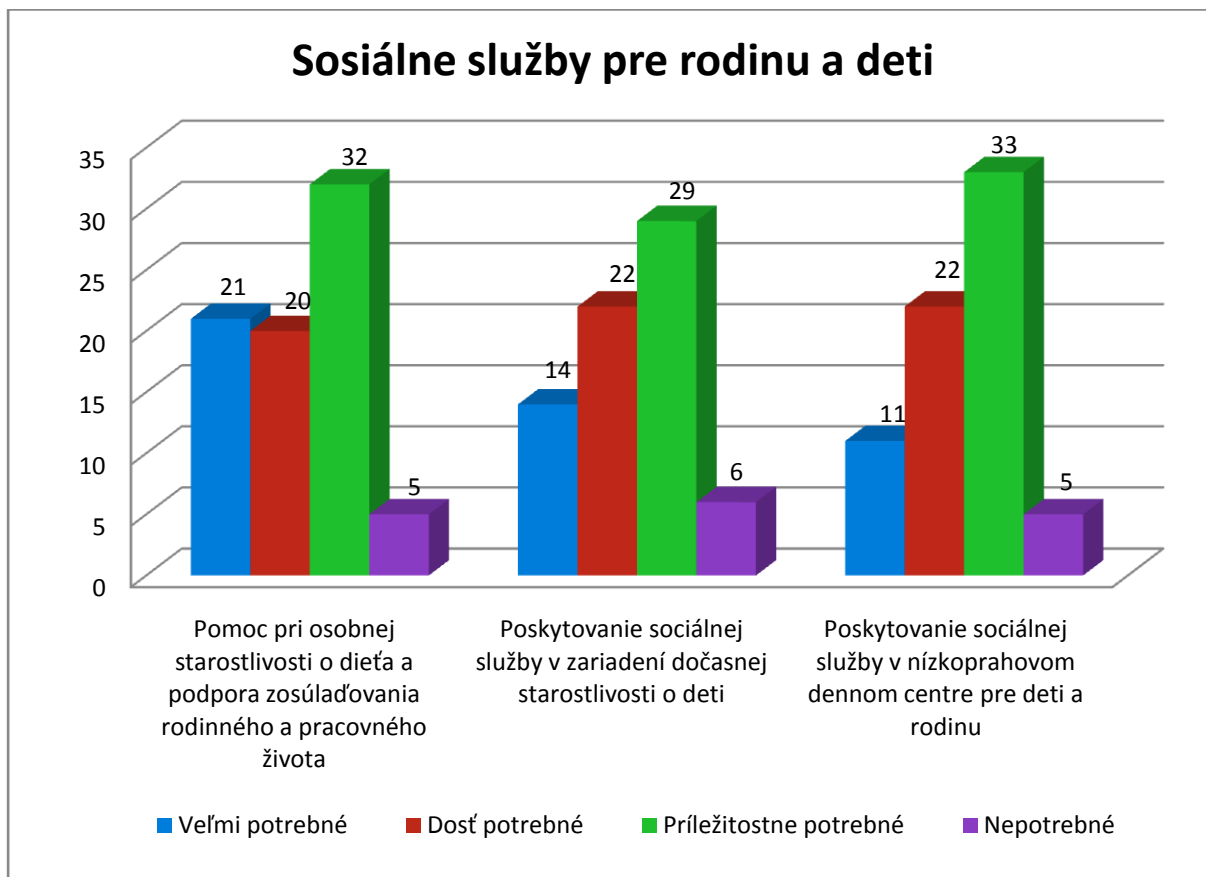
- *pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného a pracovného života* (je terénna sociálna služba poskytovaná rodičovi dieťaťa, ak nemôže zabezpečiť sám alebo s pomocou rodiny riadnu starostlivosť o dieťa a ambulatná alebo terénna sociálna služba poskytovaná rodičovi dieťaťa v čase prípravy rodiča na trh práce a v čase ďalších aktivít spojených so vstupom alebo návratom na trh práce),
- *poskytovanie sociálnych služieb v zariadení dočasnej starostlivosti o deti* (sociálna služba maloletému nezaopatrenému dieťaťu, ak rodič nemôže z vážnych dôvodov zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa sám alebo za pomoci rodiny),

- *poskytovanie sociálnej služby v nízkooprahovom dennom centre pre deti a rodinu* (sociálna služba poskytovaná počas dňa fyzickej osobe alebo rodine, ktorá je ohrozená sociálnym vylúčením alebo má obmedzenú schopnosť sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre svoje životné návyky a spôsob života).

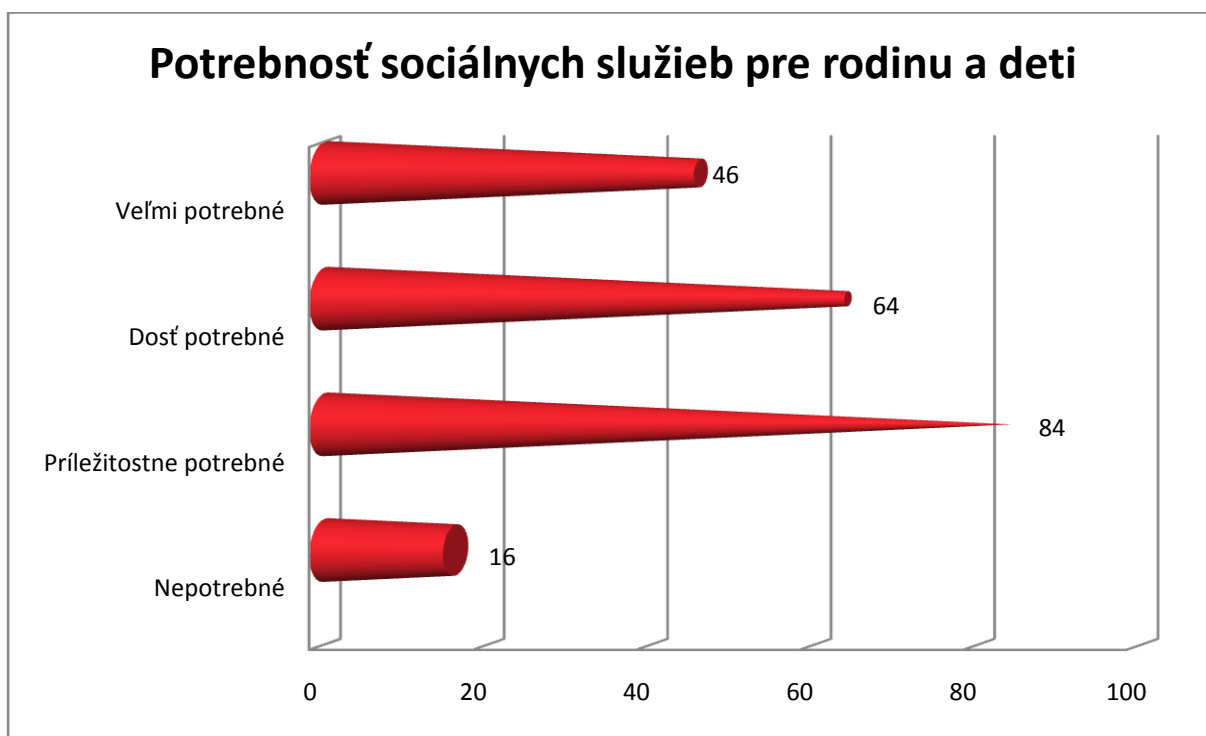
K týmto sociálnym službám sa vyjadrilo 64% respondentov, pričom väčšina z nich považuje tieto služby len za príležitostne potrebné.

Graf č. 11 – Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

Graf č. 12 – Sociálne služby pre rodinu a deti

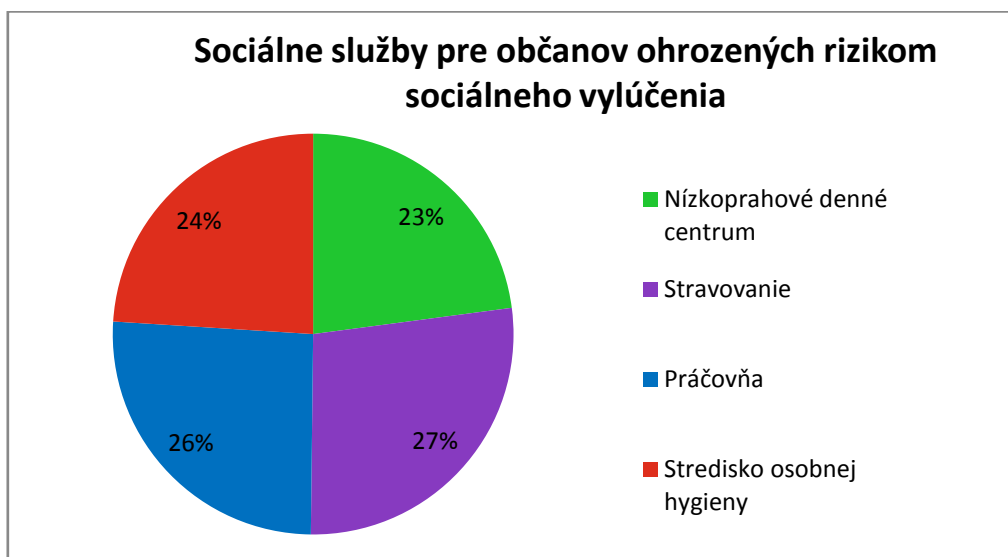

Graf č. 13 – Potrebnosť sociálnych služieb pre rodinu a deti

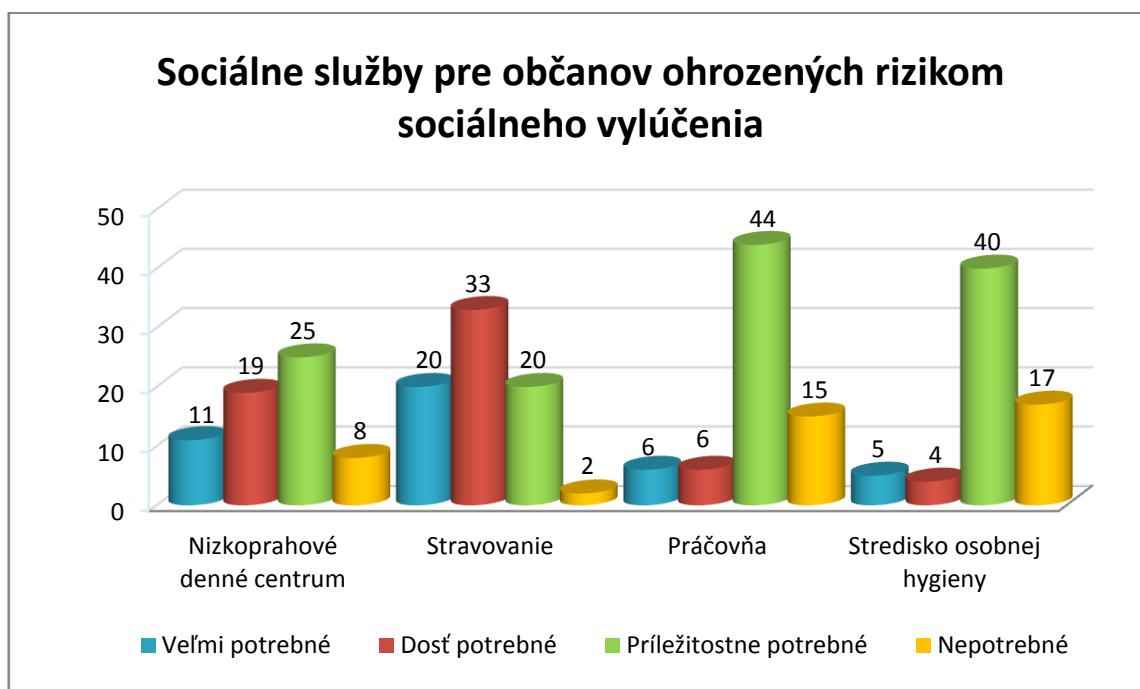
5.2.3 Potrebnosť sociálnych služieb pre občanov ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia

Pre uvedenú cieľovú skupinu boli v dotazníku sledované nasledovné sociálne služby: *nízkoprahové denné centrum, stravovanie, práčovňa a stredisko osobnej hygieny.*

K tejto cieľovej skupine, ktorá zahŕňa občanov bez domova, občanov s rôznymi závislosťami, neprispôsobivých občanov a pod., sa vyjadrilo 61% respondentov.

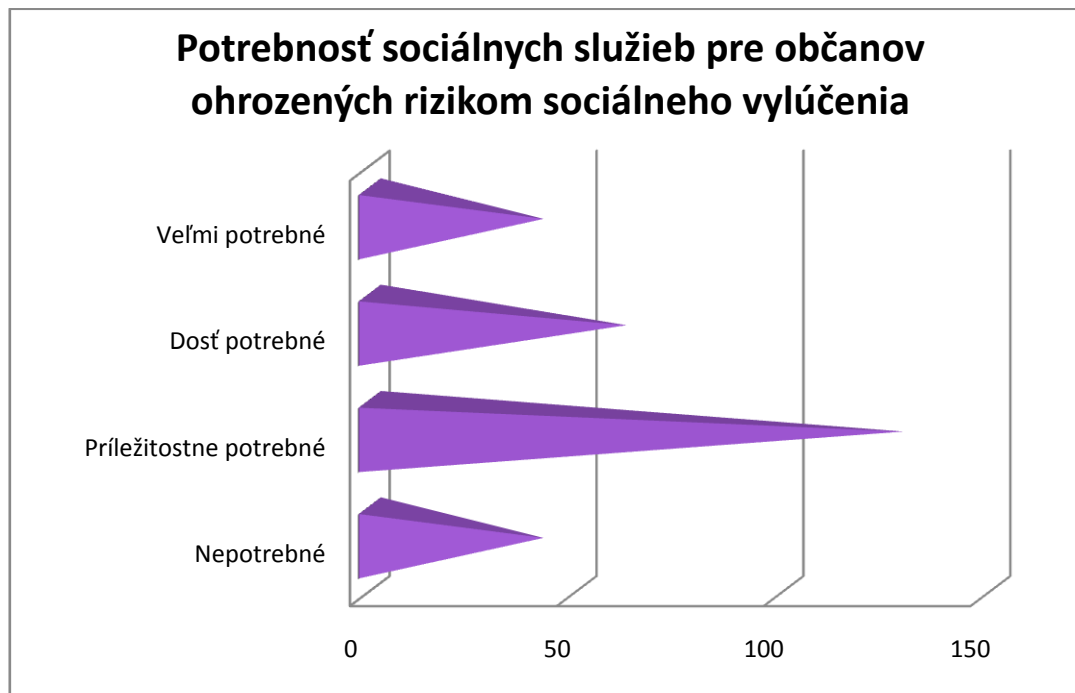

Graf č. 14 – Sociálne služby pre občanov ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia

Graf č. 15 – Sociálne služby pre občanov ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia

Najväčší dôraz kládli respondenti na zabezpečenie stravovanie pre túto cieľovú skupinu, čo považovali za dosť potrebné. Ostatné vybrané sociálne služby pre sledovanú skupinu považovali za príležitostne potrebné.

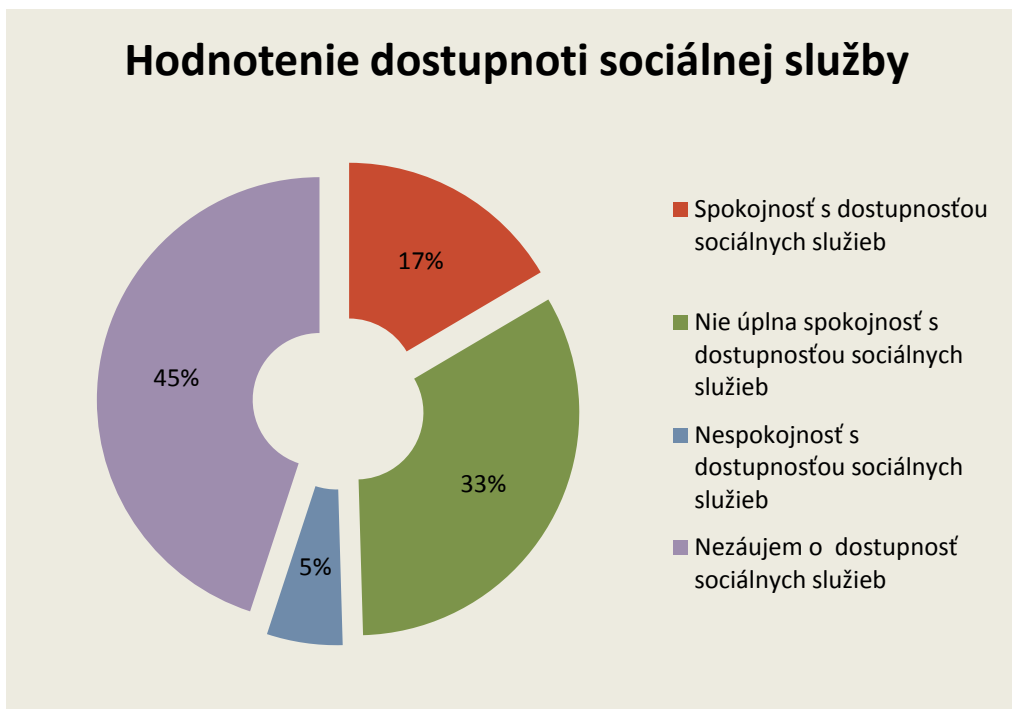

Graf č. 16 – Potrebnosť sociálnych služieb pre občanov ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia

Pri cieľovej skupine občanov ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sa vyskytol najväčší počet odpovedí (42, t.j. 15%), ktoré považujú sociálne služby pre týchto občanov za nepotrebné. Rovnaký počet odpovedí respondentov ich považoval za veľmi potrebné. Väčšina sa prikláňa k príležitostnej potrebe.

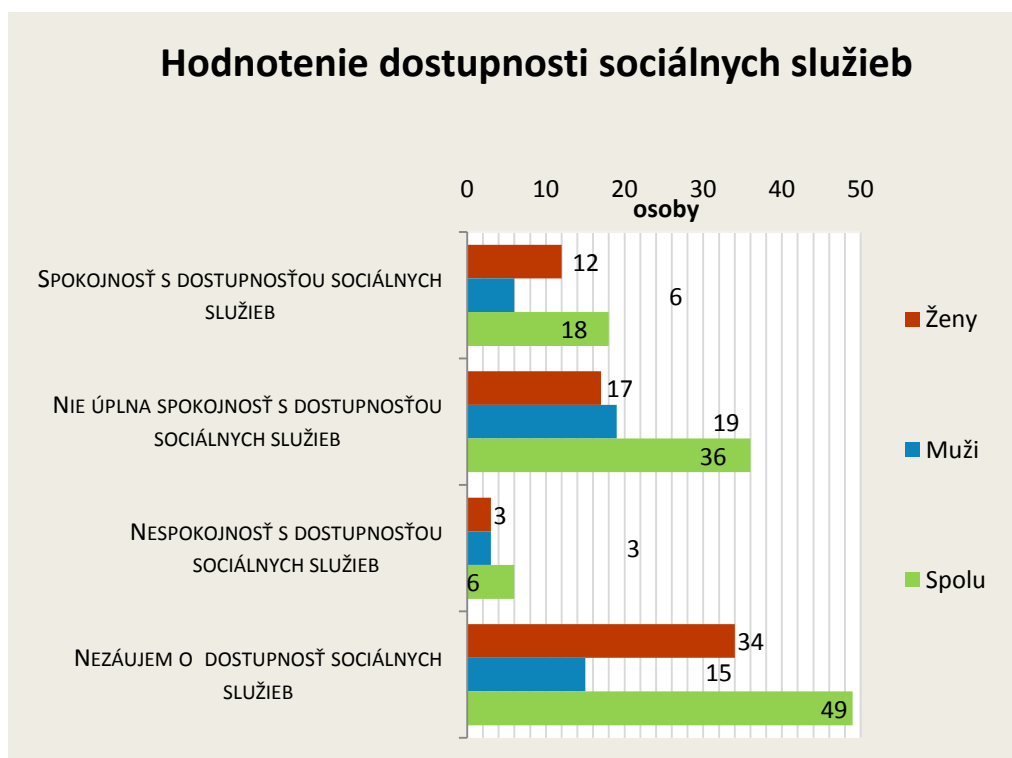
5.2.4 Hodnotenie dostupnosti

K dostupnosti sociálnych služieb sa vyjadrilo celkom 109 respondentov, z čoho je spokojných len 17% a až 45% sa nezaujíma o dostupnosť sociálnych služieb. Opätovne je možné konštatovať, že tento výsledok je ovplyvnený nerovnomernou vekovou štruktúrou respondentov.

Graf č. 17 – Hodnotenie dostupnosti sociálnej služby

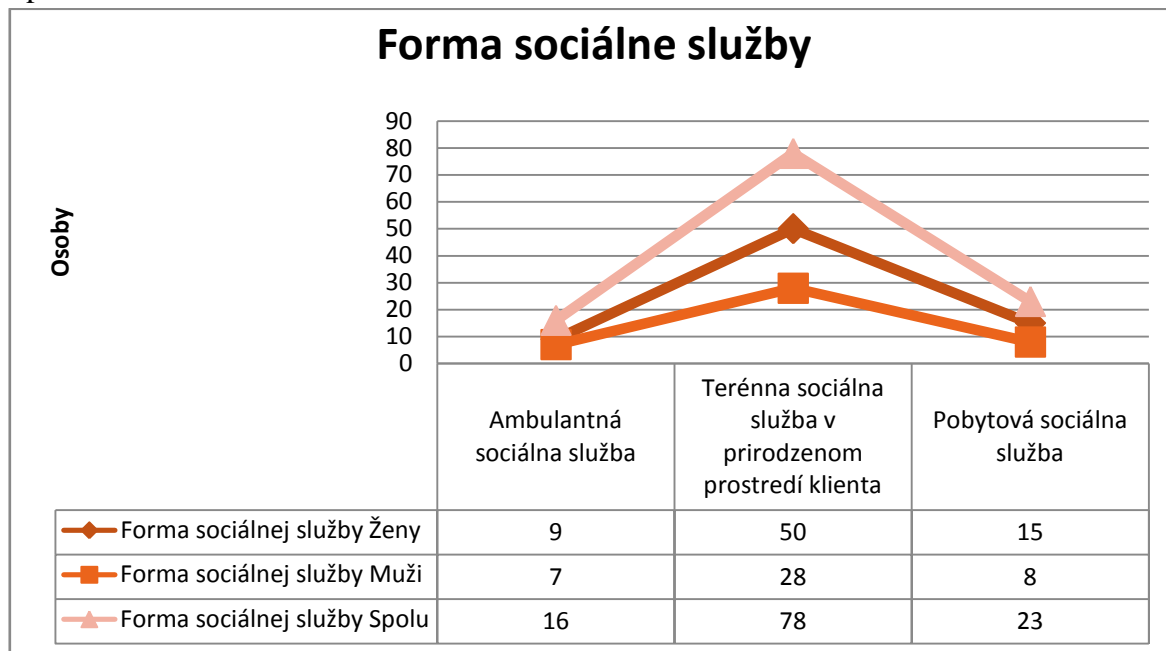
Väčší nezáujem o dostupnosť sociálnych služieb prejavovali ženy, až 52%, kým u mužov to je 35%.

Graf č. 18 – Hodnotenie dostupnosti sociálnej služby

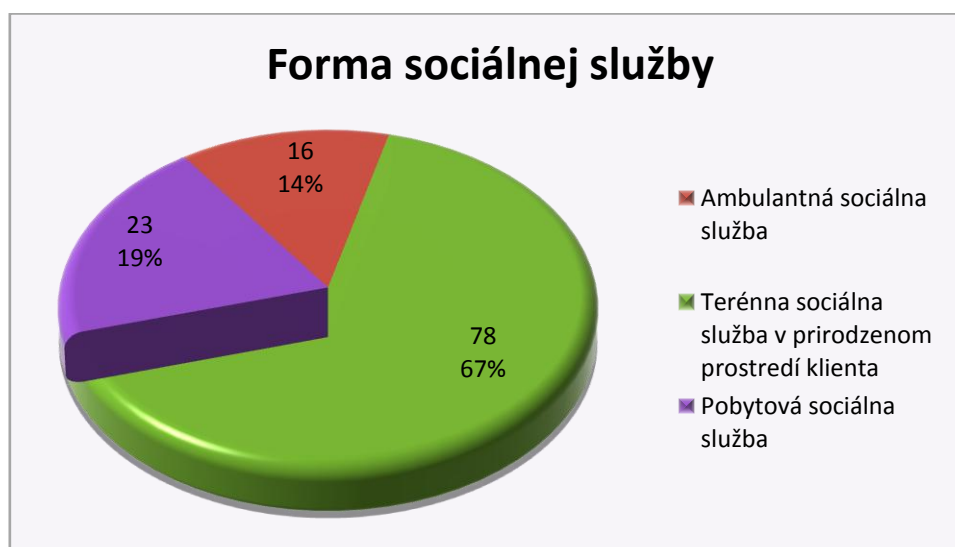
Forma poskytovania sociálnych služieb

Na otázku „Aká forma sociálnej služby by Vám vyhovovala?“ odpovedalo spolu 117 respondentov.

Graf č. 19 – Forma sociálnej služby

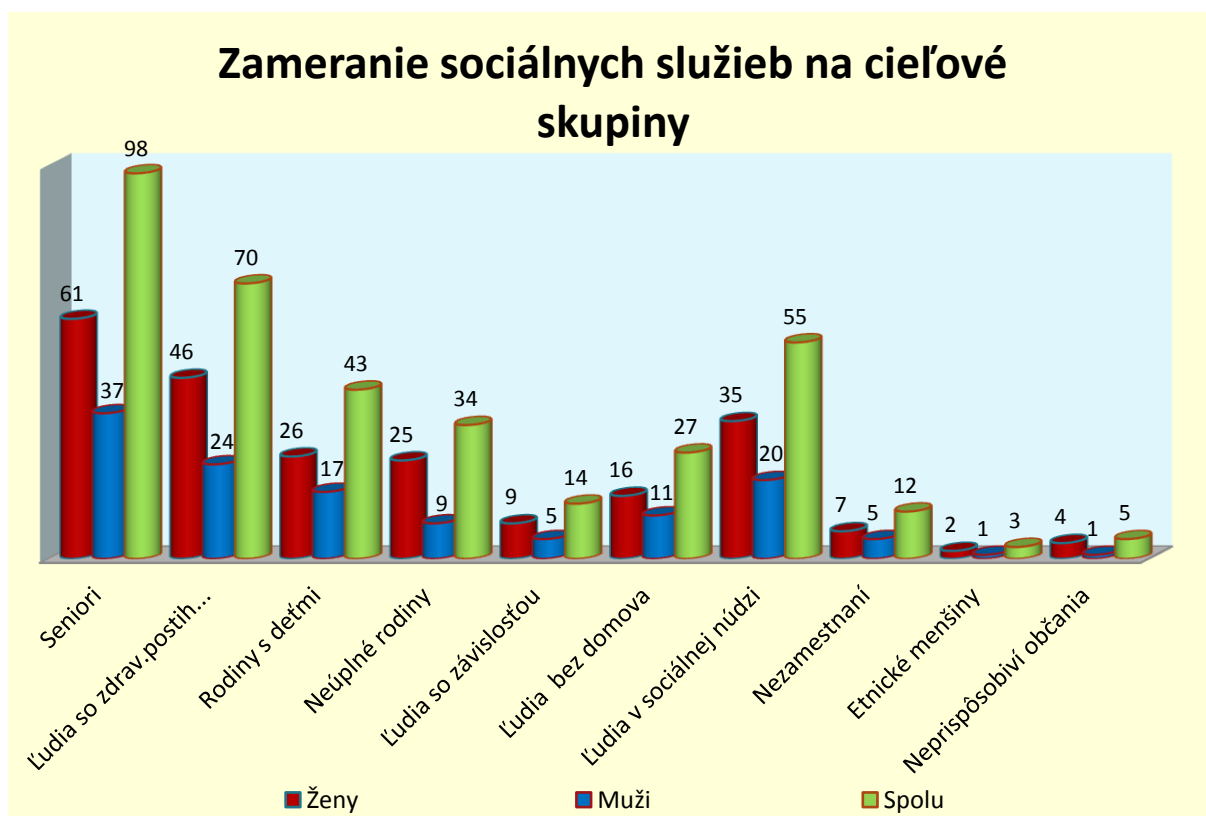
Vo všeobecnosti sa predpokladá, že ľudia uprednostňujú terénne sociálne služby poskytované v ich prirodzenom prostredí. U prieskumnej vzorky obyvateľov mestskej časti Bratislava – Vajnory sa tento predpoklad naplnil, keď pri preferovaní formy sociálnej služby jednoznačne volili terénnu formu v domácom prostredí. Medzi pobytovou formou v zariadeniach sociálnych služieb a ambulantnou formou už rozdiel nie je významný. Možno povedať, že respondentom vyhovujú obidve tieto formy takmer rovnako.

Graf č. 20 – Forma sociálnej služby

5.2.6 Smerovanie sociálnych služieb na cieľové skupiny

Pre plánovanie sociálnych služieb je nevyhnutné poznanie, pre ktoré skupiny obyvateľov je potrebné nasmerovať ich rozvoj. Preto bola v dotazníku položená otázka: „Ktorým z nasledujúcich skupín obyvateľstva by podľa Vás mala byť venovaná väčšia pozornosť?“ Respondenti si mohli vybrať z desiatich možností (seniori, občania so zdravotným postihnutím, rodiny s deťmi, neúplne rodiny, ľudia s problémami so závislosťami, ľudia bez domova, ľudia v sociálnej núdzi, nezamestnaní, etnické menšiny a neprispôsobiví občania), pričom mohli označiť aj viac, prípadne aj všetky možnosti. Okrem toho mohli uviesť aj iné skupiny obyvateľov, čo však nevyužil nikto z respondentov.

Graf č. 21 – Zameranie sociálnych služieb na cieľové skupiny

Z prehľadu vyplýva, že najväčšiu pozornosť požadujú obyvatelia mestskej časti Bratislava – Vajnory venovať seniorom, potom občanom so zdravotným postihnutím, nasledujú ľudia v sociálnej núdzi, rodiny s deťmi a neúplne rodiny. Ostatné skupiny majú pomerne malú podporu respondentov.

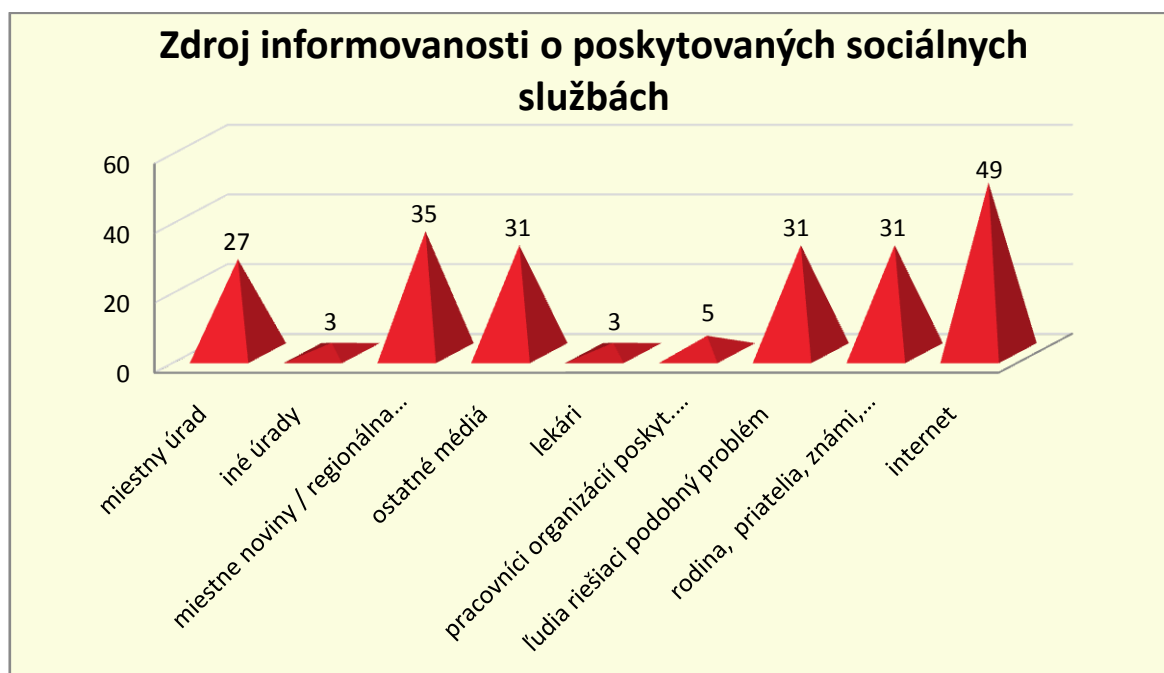
5.2.7 Informovanosť o sociálnych službách

V dotazníku bola k informovanosti položená otázka: „Máte dostatočné informácie o poskytovaní sociálnych služieb na území Vašej mestskej časti a Bratislavy?“ Na uvedenú otázku odpovedali všetci respondenti. Až 40% respondentov sa priklonilo k odpovedi, že informovanosť o poskytovaní sociálnych služieb v mestskej časti je skôr nedostatočná a 13% ju považuje za jednoznačne nedostatočnú, čo spolu predstavuje až 53%. Pričom za dostatočnú alebo skôr dostatočnú považuje informovanosť len 26% respondentov.

Graf č. 22 – Informovanosť o poskytovaní sociálnych služieb

Ďalej bol zisťovaný zdroj informovanosti o poskytovaných sociálnych službách získavajú obyvatelia mestskej časti.

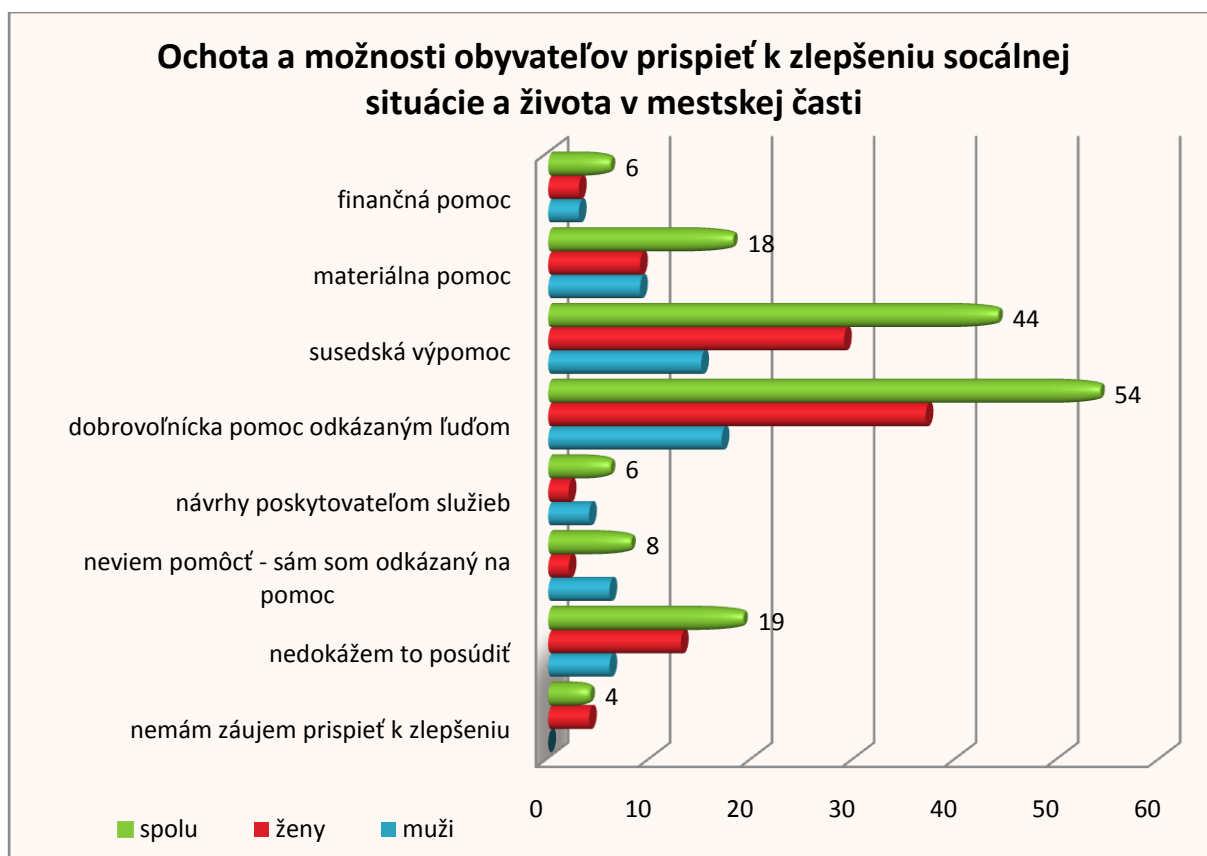

Graf č. 23 – Zdroj informovanosti o poskytovaní sociálnych služieb

Ako z uvedeného prehľadu vyplýva, najviac informácií získavajú obyvatelia mestskej časti z internetu. Tento výsledok je však veľmi významnou mierou ovplyvnený vekovou štruktúrou respondentov. Pomerne dobrým zdrojom informovanosti sú miestne noviny, za ktorými nasledujú rovnakou početnosťou ostatné médiá, ľudia riešiaci podobný problém a rodina, priatelia, známi... Pomerne málo ľudí získava informácie z miestneho úradu a úplne zanedbateľné sú počty pre zdroj informovanosti z iných úradov, od pracovníkov organizácií poskytujúcich sociálne služby a lekárov.

5.2.8 Ochota a možnosti obyvateľov prispieť k zlepšeniu sociálnej situácie a života v mestskej časti Bratislava – Vajnory

V záujme zistenie možností rozvoja komunitnej práce v meste bola respondentom položená otázka: „Ak sa zamyslíte nad svojimi možnosťami, ako by ste mohli prispieť k zlepšeniu sociálnej situácie a života v mestskej časti Bratislava – Vajnory?“. Prišlo na ňu 159 odpovedí, pričom respondent mohlo označiť aj viac ako jednu odpoveď. Výsledok prezentuje nasledovný graf:

Graf č. 24 – Ochota a možnosti obyvateľov prispieť k zlepšeniu...

Z prehľadu vyplýva, že len 8 respondentov nevie prispieť k zlepšeniu, nakoľko sú sami odkázaní na pomoc iných. Okrem tejto skupiny je však potešiteľné, že u obyvateľov mestskej časti Bratislava – Vajnory je veľmi silná spolupatričnosť k životu a sociálnej situácii mesta

a ochota pomôcť k zlepšeniu. Len 4 respondenti sa vyjadrili, že nemajú záujem pomôcť. Táto situácia je predurčená na kvalitný rozvoj komunitnej práce, najmä keď väčšina uvádza ochotu pomôcť dobrovoľníckou činnosťou a susedskou výpomocou. Už je len na zodpovedných predstaviteľoch mestskej časti účelne využiť takto ponúkané možnosti.

5.3 Pripomienky respondentov

Záver dotazníkového zisťovania bol venovaný postrehom a návrhom respondentov k sociálnym službám v pôsobnosti MČ-BA Vajnory. Spolu bolo vyplnených 122 dotazníkov. Možnosť vyjadriť svoj názor využilo 25 osôb, z toho 19 žien a 6 mužov čo činí 20,5% z celkového počtu respondentov, ktorí sa aktívne zapojili a vyjadrovali svoju nespokojnosť so situáciou v sociálnej sfére a navrhovali zmeny.

Prínosom pri vyhodnotení dotazníkového prieskumu bol aktívny prístup respondentov, čo znamená, že okrem odpovedí na formulované otázky, uviedli respondenti ďalšie doplňujúce informácie, ktoré môžeme považovať za víziu občanov MČ Vajnory v oblasti zlepšovania sociálnych služieb.

Tab. č. 27 - Získané informácie rozdelené podľa pohlavia a skupín.

P.č.	Skupiny	MUŽI	ŽENY
1.	Seniori	<ul style="list-style-type: none"> - chýba starostlivosť v domácnosti, - chýba domov dôchodcov, - chýba komplexná starostlivosť o dôchodcov, - chýba zariadenie sociálnych služieb, - veľké výdavky pri chorobe, - chýba dobrovoľníctvo (zabezpečenie sociálnych kontaktov – porozprávať sa, pomodliť sa, zahrať si karty a pod.), - nízke príjmy, 	<ul style="list-style-type: none"> - chýba informovanosť o možnostiach sociálnych služieb na území MČ Vajnory do budúcnosti, - chýbajú kluby dôchodcov (riešenie osamelosti) 3x, - chýbajú služby pre seniorov, - chýba prepravná služba, - chýba sociálny taxík 2x, - chýba stacionár pre seniorov, - nedostatočná pozornosť potrebám seniorov,
2.	ŤZP	<ul style="list-style-type: none"> - chýba preprava a sprievod občanov ŤZP, - chýba príležitostná pomoc (napr. pri úrazoch) alebo podľa potreby, 	-
3.	Rodina s deťmi	<ul style="list-style-type: none"> - chýba centrum voľného času pre deti (najmä v letných mesiacoch), - nedostatočné vymáhanie vyživovacej povinnosti, 	<ul style="list-style-type: none"> - chýba centrum pre deti, - chýba centrum pre týrane deti a ženy, - chýbajú ihriská pre staršie deti a kryté haly, - chýba rodinné centrum 2x (podobné zariadenie ako bola Lienočka), - chýbajú jasle, - chýba materská škola, - chýba organizovanie športových krúžkov pre menšie deti, - zosúladenie rodinného a pracovného života,

4.	Občana ohrození rizikom sociálneho vylúčenia	- právna ochrana (exekúcie)	-
5.	Zamestnanosť	- Ohrozenie chudobou (občania nad 50 rokov fyzického veku – nezamestnanosť), - neochota zamestnávateľa poskytovať voľno za účelom ošetrovania resp. vyšetrenia,	-
6.	Ľudské zdroje	-	-
7.	Prostredie	- chyba kanalizácia 2x,	- chyba kanalizácia, - chýba bližšia občianska vybavenosť (napr. bankové služby), - koncentrácia všetkých služieb na začiatku MČ Vajnory, - zlepšenie obchodných služieb v oblasti predaja potravín 2x,
8.	Iné	- pripomienkovanie legislatívy občanmi v NR SR,	- chýba sprostredkovanie drobných opráv a porúch v domácnosti a zabezpečenie odborných pracovníkov v oblasti revízie plynových a elektrických zariadení (pomoc dostupná aspoň raz týždenne),

Vyhodnotenie pripomienok respondentov

- 1) **Seniori** – chýba komplexná starostlivosť vrátane zariadení sociálnych služieb, preprava, dobrovoľníctvo, sociálne kontakty a, málo finančných prostriedkov, vysoké náklady na zdravotnícke služby, nevenovanie dostatočnej pozornosti potrebám seniorov.
- 2) **ŤZP** – chýba prepravná služba so sprievodcom a príležitostná pomoc pri krátkodobej potrebe (napr. úraz, choroba a pod.).
- 3) **Rodiny s deťmi** – absencia podpory rodinného života – denné centrá pre deti, centrá voľného času (prázdniny), jasle a škôlka, ihriská pre deti, krízové centrá a podpora zosúladenia pracovného a rodinného života.
- 4) **Občana ohrození rizikom sociálneho vylúčenia a zamestnanosť** – právna ochrana v prípade exekúcie, ochrana zamestnancov, nízke finančné ohodnotenie, ohrozenie chudobou v prípade straty zamestnania občanov nad 50 rokov.
- 5) **Prostredie** – chýba lepšia občianska vybavenosť a proporcionálne rozloženie služieb.
- 6) **Iné** – chýba sprostredkovanie služieb v oblasti drobných opráv a zabezpečenie pomoci pri komunikácií s poskytovateľmi zákonných kontrolných činností v oblasti energetických zariadení.

6 ANALÝZA SWOT

6.1 Základná charakteristika SWOT analýzy (Sakál & Podskal'an, 2004)

SWOT analýza predstavuje základný bod, v ktorom stratégia smerovania má vytvoriť tesný súlad medzi internými schopnosťami určitej organizácie (sily a slabosti) a vonkajším prostredím (príležitosti a hrozby). Z hľadiska strategickej perspektívy sú dôležité silné stránky tejto organizácie. Dobrá stratégia vyžaduje dobré sústredenie sa na definovanie tých slabostí, ktoré robia organizáciu zraniteľnou. Stratégia organizácie sa musí prispôbiť tomu, čo je daná organizácia schopná realizovať.

Syntéza výsledkov strategickej analýzy spočíva v porovnávaní vonkajších hrozieb a príležitostí s vnútornými silnými a slabými stránkami organizácie. Ich kombináciou a prienikom vzniká stratégia ako vyvažujúci faktor, ktorý uvádza organizáciu do súladu s vonkajším prostredím.

Stratégie

- 1) **Stratégia SO** – organizácia je schopná využiť všetky príležitosti. Odporúča sa ofenzívna stratégia z pozície sily.
- 2) **Stratégia ST** - organizácia sa nachádza v nepriaznivom prostredí, má vnútornú silu, ktorou je schopná čeliť rizikám. Odporúča sa defenzívna stratégia.
- 3) **Stratégia WO** - prevažujú slabosti nad silami, ale organizácia pôsobí v bezpečnom prostredí. Odporúča sa stratégia spojenectva.
- 4) **Stratégia WT** – organizácia je slabá a nachádza sa v nepriaznivom prostredí. Je to najnevhodnejšia pozícia pre organizáciu. Odporúča sa stratégia ústupu, čo predstavuje postupne zlepšovať slabé stránky a eliminovať nepriaznivé podmienky prostredia.

Výber stratégie

Zmyslom výberu stratégie je zoradenie od najlepšieho po najhorší. Pre výber stratégie sa používajú skupiny kritérií:

1. účelnosť,
 - a. poslanie a ciele,
 - b. súčasná strategická pozícia,
 - c. strategická perspektíva,
2. realizovateľnosť,
3. prijateľnosť stratégie.

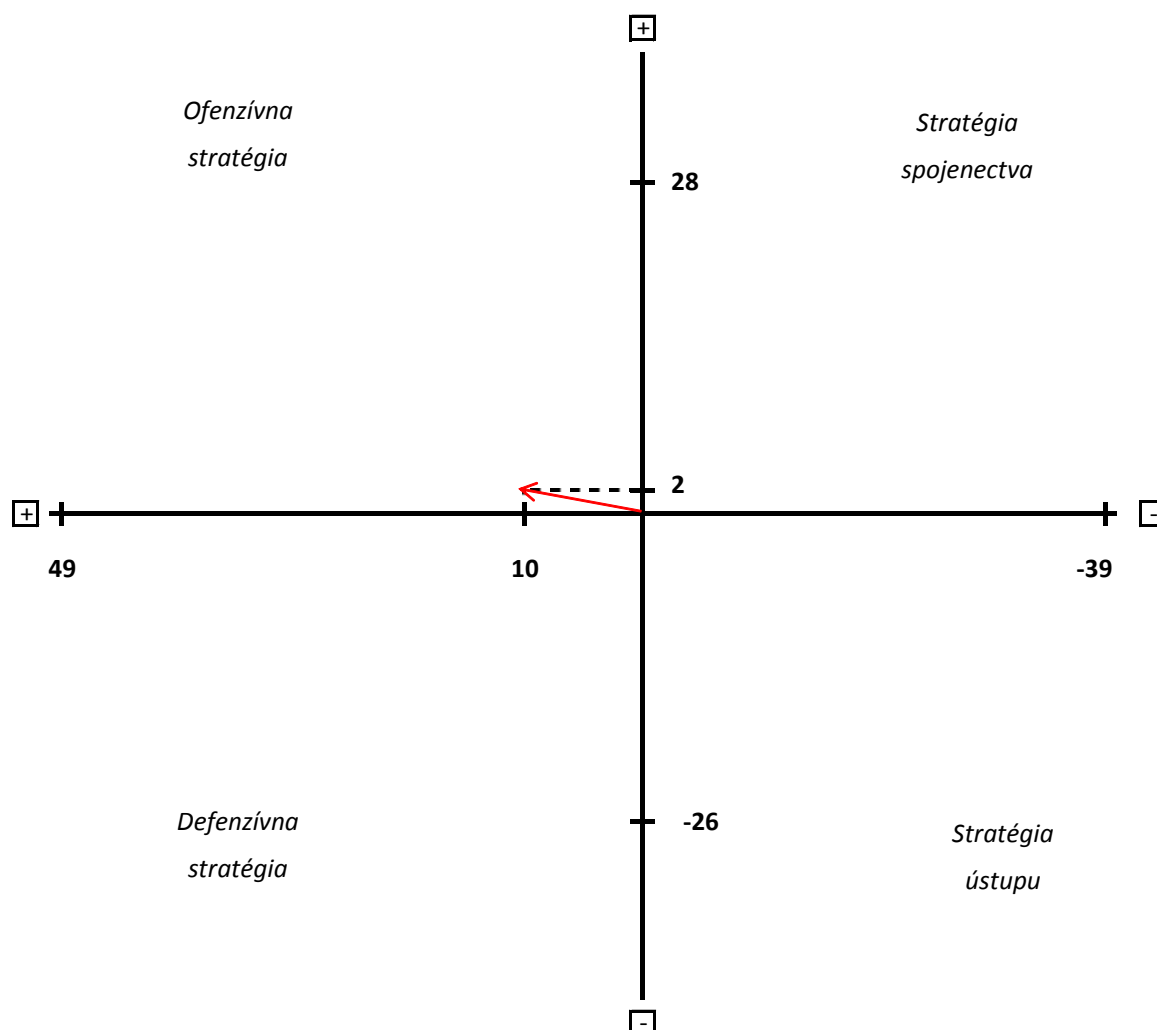
6.2 Analýza SWOT

Analýza SWOT je analýza vnútorných silných a slabých stránok v súvislosti s vonkajšími príležitosťami a hrozbami v oblasti sociálnych služieb na území mestskej časti Bratislava – Vajnory.

Tab. č. 28 – SWOT

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)		SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESSES)	
aktívny spolupráca MČ s PZ SR	4	chýbajú zariadenia na podporu rodiny	4
integrácia žiakov so špeciálnymi potrebami	4	chýba poradenstvo v oblasti závislostí	3
nízkopodlažné dopravné prostriedky	4	absencia priameho dopravného spojenia so špecializovanými zdravotníckymi službami	4
nízky výskyt kriminality	5	absencia evidencie mnohodetných rodín a rodín v sociálnej núdzi	2
pozitívny demografický potenciál	5	absencia prepravnej služby	4
prírastok obyvateľstva v produktívnom veku	5	chýbajú predškolské a školské zariadenia	3
rozšírená susedská výpomoc	5	absencia bezbariérových prístupov v oblasti služieb a úradov	5
rozvoj obce	3	absencia oddychových zón v okrajových častiach MČ a v nákupných centrách	2
silný sociálny kapitál	5	absencia bezbariérových hygienických zariadení	4
snaha o zachovanie charakteru dediny	5	právna nestabilita – časté zmeny legislatívy	5
začlenenie vietnamskej komunity do sociálneho prostredia	4	finančné možnosti m. č. na podporu sociálnej politiky	3
Σ	49	Σ	39

PRÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)		OHROZENIA (THREATS)	
cielené opatrenia podľa potrieb obyvateľov	4	dostupnosť sociálnych služieb	3
dobrovoľníctvo, mimovládne organizácie	3	časté zmeny v legislatíve	4
podpora a rozvoj dobrovoľníctva	3	absencia nízko prahových, terénnych a ambulantných služieb	4
podpora svojpomocného riešenia miestnych problémov	4	nedostatok finančných zdrojov na zriaďovanie nových sociálnych služieb (štátna správa, samospráva)	3
rovnomé rozloženie sociálnych služieb a poskytovanie niektorých služieb v prostredí kde sa problém vyskytuje	3	sociálna izolácia – apatia	4
vytvorenie manuálu poskytovania sociálnych služieb	2	absencia evidencie mnohodetných rodín a rodín v sociálnej núdzi	3
využívanie finančných prostriedkov z iných zdrojov	4	nízka informovanosť	5
zavedenie nových foriem služieb do systému sociálnych služieb	5		
Σ	28	Σ	26

Graf č.25 - Analýza SWOT

Zo syntézy výsledkov analýzy SWOT v m. č. BA–Vajnory v oblasti sociálnych služieb vyplýva stratégia SO, čo znamená, že mestská časť má pokračovať v danom smere vývoja, upevňovať svoju pozíciu v oblasti sociálnych služieb, pričom má všetky predpoklady pre ďalší pozitívny vývoj v danej oblasti.

7 CIEĽ, OPATRENIA A VYHODNOCOVANIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – VAJNORY

Strategický cieľ Komunitného plánu sociálnych služieb mestskej časti

Bratislava – Vajnory:

Zabezpečenie kvalitných a dostupných sociálnych služieb so zameraním na sociálne služby poskytované v prirodzenom prostredí

7.1 OPATRENIA

Navrhované opatrenia sú zamerané na jednotlivé cieľové skupiny prijímateľov sociálnych služieb, na prostredie a ďalšie oblasti ovplyvňujúce kvalitu života obyvateľov mestskej časti:

P.č.	Opatrenie	Časový harmonogram	Finančné zdroje	Poznámka
SENIORI				
1.	Zabezpečiť dostupné sociálne služby vzhľadom na potreby obyvateľov:	2014 – 2016	VF	
	a) rozšírenie opatrovateľskej služby	2014	VZ	
	b) zlepšenie v oblasti mobility	2014 – 2016	VF	
	c) podpora dobrovoľníctva	2014 – 2016	VF	
OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM				
2.	Zlepšiť mobilitu zabezpečením prepravnej služby so sprievodcom	2014 – 2016	VF	
3.	Zabezpečiť pomoc pri krátkodobej potrebe (úraz, choroba a pod.) podporou dobrovoľníctva, sprostredkovaním susedskej výpomoci, prípadne odľahčovacou službou	2014 – 2016	VZ	Určenie kontaktu a zodpovednej osoby
RODINY S DEŤMI				
4.	Zlepšiť kvalitu rodinného života podporou	2014 – 2016	VF	
	a) denného centra pre deti	2014 – 2016	VF	
	b) voľnočasových aktivít pre deti a mládež	2014 – 2016	VF	
	c) rozšírenia kapacít predškolských zariadení	2014 – 2016	VF	
	d) projektu Preventívne a nízkoprahové aktivity v sídliskových komunitách a ďalšie aktivity Klubu mladých Vajnorákov	2014 – 2016	VF	Zabezpečiť registráciu v zmysle ZoSS

OBČANIA OHRAZENÍ RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA				
5.	Podporovať prevenciu nežiaduceho správania, životných návykov a spôsobu života rozvojom a podporou poradenských služieb	2014 – 2016	VZ	
INFORMOVANOSŤ				
6.	Zlepšiť informovanosť o sociálnych službách a kultúrno-spoločenských aktivitách organizácií pôsobiacich na území m. č. Bratislava – Vajnory	2014	VZ	
7.	Určiť miesto a kontaktnú osobu na poskytovanie informácií	2014	VZ	
INÉ				
8.	Zlepšiť spoluprácu s lokálnymi iniciatívami, podporovať činnosť všetkých mimovládnych organizácií v ich aktivitách	2014 – 2016	VZ	

Vysvetlivky: VZ – vlastné zdroje
VF – viaczdrojové financovanie

Jednotlivé návrhy, námety a pripomienky sú bližšie rozpracované v kapitolách č. 4 a 5.

Predpokladaný, prípadne skokovitý nárast počtu obyvateľov a s tým súvisiacej agendy môže predstavovať kapacitné riziko pre pracovníka referátu sociálnych vecí, zdravotníctva a školstva venovať sa v potrebnej miere riešeniu problémov v sociálnej oblasti popri oblastiach činnosti spadajúcich do kompetencie referátu.

7.2 Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

Konkrétne opatrenia a úlohy budú upresňované a podrobne rozpísané do ročných realizačných – akčných plánov rozvoja sociálnych služieb v priamom napojení na rozpočet príslušného roka. Vyhodnocovania a aktualizácia ročných plánov sa vykonáva minimálne raz ročne.

ZÁVER

Komunitné plánovanie je dobrý spôsob ako začať, prípadne rozvíjať spoluprácu a vytvárať trvalejšie partnerstvá. K výhodám patrí aj skutočnosť, že do procesu komunitného plánovania sú zapájaní všetci účastníci systému sociálnych služieb (zadávatelia, poskytovatelia, prijímatelia) a verejnosť, čo výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie nielen v procese plánovania, ale aj v rozhodovacom procese, prípadne v spôsobe ich zabezpečovania. V procese komunitného plánovania prevažuje dialóg a vyjednávanie, dosiahnutý výsledok je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov. Výsledkom komunitného plánovania je vždy kompromisné riešenie medzi tým, čo potrebujeme a chceme a tým, čo máme k dispozícii a môžeme. Komunitný plán môže byť zdrojom zlepšenia a skvalitnenia spolupráce medzi skupinami účastníkov komunitného plánovania, dáva príležitosť na hľadanie nových riešení a aktívne zapájanie sa občanov do života v komunite. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločenská dohoda.

Komunitný plán sociálnych služieb mestskej časti Bratislava – Vajnory tvorí východiskový krátkodobý dokument plánovania, financovania a časového harmonogramu zameraného na postupný rozvoj sociálnych služieb v mestskej časti. Komunitný plán sociálnych služieb analyzuje stav a úroveň sociálnych služieb poskytovaných obyvateľom m. č. BA–Vajnory a navrhuje ciele a opatrenia pre ich rozvoj.

Komunitný plán sociálnych služieb mestskej časti Bratislava – Vajnory na obdobie rokov 2014 až 2016 je otvorený živý materiál, ktorý reaguje na zmeny a potreby obyvateľov a celej komunity mestskej časti a na meniace sa legislatívne, materiálno-finančné a personálne prostredie. Preto je potrebné ho priebežne vyhodnocovať a aktualizovať. Komunitný plán sociálnych služieb predstavuje ideovú a obsahovú náplň programového rozpočtu mesta a je príležitosťou a prepojením volebných programov miestnych politikov so skutočnými potrebami občanov – voličov.²

² “Významnú úlohu zohrávajú v celom procese komunitného plánovania sociálnych služieb miestni politici. Od nich sa očakáva, že komunitnému plánovaniu vyjadria svoju podporu, budú ho priebežne monitorovať a veľmi zodpovedne posudzovať definitívny návrh komunitného plánu vrátane jeho finančného zabezpečenia. No nielen to. Od komunálnych politikov sa očakáva, že budú návrh komunitného plánu veľmi zodpovedne konfrontovať nielen so svojím politickým programom, ale prihliadnu na väčšinový konsenzus tých, ktorí sa celého procesu komunitného plánovania zúčastňovali: užívateľov a poskytovateľov sociálnych služieb.“ (Minipríručka pre Komunitné plánovanie sociálnych služieb, 2004)

ZDROJE A PRAMENE TVORBY A SPRACOVANIA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

- *Minipríručka pre Komunitné plánovanie sociálnych služieb, PhDr. H. Woleková, Mgr. M. Mezianová, SOCIA - nadácia na podporu sociálnych zmien, Bratislava 2004*
- *Obce, města, regiony a sociální služby, kolektiv autorů, Sociopress, Vyd. 1. Praha, 250 s., p, 1997*
- *Sociálne služby pre občanov – manuál pre obce a mestské úrady, Rada pre poradenstvo v sociálnej práci, Bratislava 2001*
- *Zapojení neziskových organizací v České republice do tvorby komunitních plánu péče, Centrum komunitní péče, Ústí nad Labem 2003*
- *Slovník Sociálneho Pracovníka, Štefan Strieženec, Vydanie Trnava 1996*
- *Sociálna práca, Anna Tokárová a kolektiv, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, Akcent Print, Prešov 2003*
- *Sociálna ochrana starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím – vybrané aspekty, Kvetoslava Repková, Lýdia Brichtová, EPOS, 2009*
- *Sociálna pomoc po novom 2, Jana Buchelová, Mária Filipová, RAABE, 2009*
- *„Zákon NR SR č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov“ v znení neskorších predpisov*
- *Zákon č.305/2005 Z. z. o sociálno právnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*
- *Zákon NR SR č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov*
- *Zákon SNR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov*
- *Zákon NR SR č.539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja*
- *Dokumenty a dostupné údaje mestskej časti Bratislava – Vajnory (PHSR a pod.)*
- *Dokumenty z knižnice Katedry sociálnej práce Pedagogickej fakulty UK Bratislava*
- *Internet*
- *Šprocha, B. (2008). Reprodukčné správanie mestského a vidieckeho obyvateľstva na Slovensku. Infostat, Bratislava*
- *Sakál, P., & Podskľan, A. (2004). Strategický manažment. Bratislava: STU v Bratislave*
- *Dokumenty Štatistického úradu Slovenskej republiky*
- *Údaje z bilancie pohybu obyvateľstva a pramenných diel ŠÚ SR*

Príslovia ľudovej maliarky Kataríny Brúderovej z Vajnor (1882-1964):

Deti dobre cvičené na ulici málokedy nájdeme. Všetkých hriechov mulica je pre deti ulica. Rodičom hubovať, rodičov sužovať neznamená zákon Boží v úctivosti mať. Človek aby poznal seba, to je nadovšetko treba. Z malej iskry veľký oheň býva, malý jazyk veľkých hriech robíva. Kto bár len s potreby luže, príde hriechom do kaľuže. Ved' každý hriech má za päťami chudobu a je vstave človek vnieť do hrobu. Klebety jak oheň dúcht' netreba, rozhoria sa ony samé od seba. Kde je málo robota, tým väčšie tam klebety. Nikam nejde, všetko vie, ten kto klebetám hovíe. Žiadaj radu, sto ľudí ti ju hneď dáva. Žiadaj skutok, všetkých sto sa pohnúť zdráha. Jak by pravdu ľudia nevedeli, keď aj to vedú, čo pravda není. Iní ľudia, nežli si ty, nie takí pýchy sýti, lež za pravdu zaujati zákon Boží skúmali a za dobrý i potrebný ho uznali. Prírodný skúmatel' si ty a Pána prírody neznáš. Iste začal si od päty, preto ku hlave ďaleko máš. Žiadost' tela, žiadost' očí a pýcha života: veľké zlo, čo ľudí tlačí od začiatku sveta. Kto z Boha je, slovo Božie slyší, lebo vie, že Boh náš Pán je najvyšší. Čo dobré mravy vystavia, to nemravnosť zborí, ved' vedľa suchého dreva aj zelené zhorí. Kvapka, keď sa často mení, spravi jamku na kameni. Tak nahne Boha silného modlitba spravodlivého. Bojovanie je život človeka, nech sa ho však nikto neleká. Radšej budem Božím bojovníkom, nech bych bol diablovým pomocníkom. Keď na nás Boh kladie bremená, posilňuje aj naše ramená. Čas je peníz drahý, nemrhaj sa s dobú, skúre než li myslíš, nakloníš sa k hrobu.

